

۹۲

سراسری ریاضی

ادبیات

۱. گزینه ۳ (لغت، ادبیات فارسی ۲، فهرست واژگان)
قاب: آسمانه و قوس بنا از طرف داخل که آن را از چوب می‌سازند. / **مصف:** محل صف بستن، میدان جنگ / **مأولف:** الفت‌گرفته
۲. گزینه ۱ (لغت، ادبیات فارسی ۳، فهرست واژگان)
واصف: وصف کننده، ستاینده / **علیل:** بیمار، رنجور / **تکفل:** متعهد شدن، پذیرفتاری، پذیرفتن / **تیمار:** تعهد، خدمت و محافظت کسی که بیمار بود. / **التفات:** توجه
۳. گزینه ۲ (لغت، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، فهرست واژگان)
چوک: مرغی است مانند جغد که خود را از درخت آویزان سازد و فریاد کند؛ شب‌باز، مرغ حق / **عیوق:** ستاره‌ای است سرخ‌رنگ و روشن در کنار راست کهکشان که پس از تریا طلوع می‌کند و پیش از آن غروب می‌کند. مظهر دوری و روشنایی و بلندی است.
۴. گزینه ۲ (املا، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۶۴ و ادبیات فارسی ۳، درس ۱، صفحه‌ی ۲)
املا‌ی صحیح واژگان عبارت‌اند از: «صفوت و نصاب».
۵. گزینه ۴ (املا، ادبیات فارسی ۳، درس ۶، صفحه‌ی ۵۲)
املا‌ی صحیح کلمه عبارت است از: «وزر».
۶. گزینه ۴ (تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۲، درس‌های ۵، ۶، ۸ و ۱۷، صفحه‌های ۲۹، ۴۳، ۷۳، ۱۲۷ و بخش اعلام)
«واپسین دم استعمار، انقلاب آفرینا و دوزخیان روی زمین» از فرانتس فانون / «نامه‌ها، چمدان، ورق‌باره‌های زندان، چشم‌هایش و سالاری‌ها» از بزرگ علوی / «طنین در دلتا، بیعت با بیداری، سد و بازوان، رهگذر مهتاب، سفر پنجم، سد و بازوان و دیدار صبح» از طاهره صفارزاده / «اصفهان نصف جهان، بوف کور، سه قطره خون، سگ ولگرد، پروین دختر ساسان» از صادق هدایت
۷. گزینه ۱ (تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۳، درس ۱۸، صفحه‌ی ۱۳۲ و بخش اعلام)
پیامبر: زین العابدین رهنما / طریق التحقیق: سنایی / اسرار التوحید: محمدبن منور
۸. گزینه ۳ (تاریخ ادبیات، پیش‌دانشگاهی، درس ۲۶، صفحه‌ی ۱۲۸، ادبیات فارسی ۳، درس ۲۲، صفحه‌ی ۱۵۷ و بخش اعلام)
عقل سرخ: عرفانی / چهارمقاله: تعلیمی / مرصادالعباد: تصوف
۹. گزینه ۳ (آرایه، زبان فارسی ۳، درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۰۳)
«کافور» استعاره از «موی سپید» و «مشک» استعاره از «موی سیاه»
گزینه‌ی «۱»: اشاره به حدیث «طلبوا العلم من المهد الی اللحد» بنابراین تلمیح دارد.

- گزینه‌ی «۲»: «دیوار دارد به گفتار گوش» تمثیل دارد.
گزینه‌ی «۴»: اشاره به آیه‌ی «أنا عرضنا الامانة علی السموات و الارض و الجبال فأبین أن یحملنها و أشفقن منها و حملها الانسان أنه کان ظلوماً جهولاً» بنابراین تلمیح دارد.
۱۰. گزینه ۱ (آرایه، زبان فارسی ۳، درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۰۳ و ادبیات فارسی ۳، درس ۲، صفحه‌ی ۳)
بیت «ج» ایهام: «بو» دو معنا دارد: ۱- آرزو و امید ۲- رایحه / **بیت «ب» تضاد:** «جمع و مشوش» / **بیت «د» جناس ناقص:** «تُرک و تُرک» / **بیت «الف»:** آن قدر گریه کردن که خاک کوی معشوق با آن خیس گردد، اغراق دارد.
۱۱. گزینه ۴ (آرایه، زبان فارسی ۳، درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۰۳ و ادبیات فارسی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)
«پرده دریدن» کنایه از «رسوا کردن» / ایهام تناسب: «چنگ» دو معنا دارد: ۱- چنگال، دست (که معنای مورد نظر بیت است). ۲- آلت موسیقی که با «مطرب و پرده‌ی عشاق» تناسب دارد. / **جناس تام:** «پرده» در مصراع اول به معنای «نوا و نغمه» و «پرده» در مصراع دوم به معنای «حجاب و پوشش» است.
۱۲. گزینه ۲ (ادبیات فارسی ۳، درس ۱، صفحه‌ی ۶)
جای اصلی ضمیر در مصراع دوم چنین است: تا تو دست به خون من نیالایی.
۱۳. گزینه ۴ (زبان فارسی ۳، درس ۹، صفحه‌ی ۶۲ تا ۶۶)
«شیخ نیشابور» نهاد، «آن کودک نورسیده را» مفعول، «دید» فعل ← سه جزئی گذرا به مفعول
گزینه‌ی «۱»: «شیخ نیشابور» نهاد، «عمق فکر و قدرت بیان مولانا را» مفعول، «شایسته‌ی تحسین» مسند، «دید» فعل اسنادی ← جمله‌ی چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند
گزینه‌ی «۲»: «شیخ» نهاد، «کودک نورسیده‌ی بهاء‌ولد را» مفعول، «انسانی برتر از ...» مسند، «یافت» فعل اسنادی ← جمله‌ی چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند
گزینه‌ی «۳»: «مولانا» نهاد، «عطار را» مفعول، «تقریباً هم‌سان» مسند، «یافت» فعل اسنادی ← جمله‌ی چهارجزئی گذرا به مفعول و مسند
۱۴. گزینه ۲ (زبان فارسی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)
مرتب شده‌ی مصراع اول: چرا غم دگران من (م) را پریشان می‌کند.
غم: نهاد / پریشان: مسند / «م»: مفعول
اگر نه رشته‌ی جان‌ها به یک‌دیگر بسته است؟
نهاد
۱۵. گزینه ۱ (زبان فارسی ۳، درس ۱۷، صفحه‌ی ۱۲۱)
در گزینه‌ی «۱»، «طلب‌کار» قافیه و مرکب است.
در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» واژه‌های قافیه به‌ترتیب عبارت‌اند از: «گلزار، شهوار، دیدار» که مشتق هستند.

۲۳. گزینه ۳ (مفهوم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه‌ی ۳)

مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» چنین است: حقیقت عشق را هر کسی درک نمی‌کند و برای درک آن، شخص هم‌درد و درد آشنا لازم است اما در بیت گزینه‌ی «۳» با اشاره به تأثیر زیاد باده و شراب می‌گوید: ساقی در جام شراب ..... در خواب‌اند؟

۲۴. گزینه ۴ (مفهوم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، ترکیبی)

بیت «ب»: اختیار ← مهمان کشت خویشم اگر نیک اگر بد است / بیت «ج»: فرسودگی ← شد استخوان ز دور فلک توتیا مرا / بیت «الف»: طالب عنایت ← بعد مردن چشم دارم بر مزار آید مرا / بیت «د»: آزادگی ← از چرخ منت پر کاهی نمی‌کشم

۲۵. گزینه ۴ (مفهوم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌ی ۳۶)

مفهوم بیت صورت سؤال تفاوت دیدگاه عاشق و غیرعاشق را بیان می‌کند که این مفهوم در گزینه‌ی «۴» نیز بیان شده است: «در چمن لاله‌های بسیار است اما زیباروی من با بقیه متفاوت است. (تفاوت دیدگاه)

۹۲

سراسری ریاضی

عربی

۲۶. گزینه ۳ (عربی ۳، ترجمه، ترکیبی)

«يجبُ»: باید / «أَنْ نَسْمَحَ لَـ...»: به ... اجازه دهیم / «أَصْدِقَائِنَا»: دوستان خود / «أَنْ يَطْرَحُوا»: مطرح کنند / «لَعْلَ»: شاید / «نَسْتَطِيعُ»: بتوانیم / «أَنْ نَزِيلَهَا»: آن‌ها را بر طرف کنیم
گزینه‌ی «۱»: «بخواهیم» و «زندگی» نادرست‌اند.
گزینه‌ی «۲»: «می‌دهیم» و «با مطرح کردن» نادرست‌اند و «لَعْلَ» به معنی «شاید» در این گزینه ترجمه نشده است.
گزینه‌ی «۴»: «حیاتهم» ترجمه نشده است.

۲۷. گزینه ۲ (عربی ۳، ترجمه، ترکیبی)

«يقوم بالعمل»: بر کار برپاست / «لَنْ يَسْتَطِيعَ»: نخواهد توانست / «أَنْ يَفْرَّ»: رهایی یابد / «أَيْضاً»: نیز / «إِنْ تَدْرِكُهَا»: آن را درک کنی / «تَفْزُ»: رستگار می‌شوی
گزینه‌ی «۱»: «آداره می‌شود» نادرست است و «يَسْتَطِيعُ» ترجمه نشده است.
گزینه‌ی «۳»: «نتوانسته است» و «درکش کردی» به صیغه‌ی ماضی نادرست‌اند و «پیروز خواهی شد» به شکل آینده صحیح نیست.
گزینه‌ی «۴»: «لَنْ يَسْتَطِيعَ» باید به زمان آینده باشد و «السَّنَةُ الْإِلَهِيَّةُ» در ترجمه نیامده و به جای آن از کلمه‌ی «آن» استفاده شده که صحیح نیست. «اگر» به جای «نیز» نادرست است.

۱۶. گزینه ۳ (زبان فارسی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

«هی پرسی» فعل گذرا به مفعول و متمم است؛ بنابراین «من دیوانه را = از من دیوانه» در این جمله متمم فعل (اجباری) است. سایر موارد در دیگر گزینه‌ها «متمم قیدی» محسوب می‌شوند.

۱۷. گزینه ۱ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، درس ۲۳، صفحه‌ی ۱۷۵)

مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» چنین است: «سخن گفتن موجب آشکار شدن حقیقت آدمی (نیک و بد) می‌گردد»، اما در گزینه‌ی «۱» آمده است: «اگر می‌خواهی که دشمن عیب تو را نگوید از عیوب او سخن مگوی که با سکوت و خاموشی حتی می‌توان کوه را خاموش کرد.»
گزینه‌ی «۲»: برای آشکار کردن عیب و هنر شخص او را به سخن گفتن آور. / گزینه‌ی «۳»: سکوت و خاموشی نیکوست اما سخن گفتن بی‌لطف است. / گزینه‌ی «۴»: از طریق سخن می‌توان به ارزش شخص پی برد.

۱۸. گزینه ۳ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، درس ۱۳، صفحه‌ی ۹۶)

بیت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی «۳» به ناپایداری و تغییر شرایط دلالت می‌کنند.

۱۹. گزینه ۴ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، درس ۹، صفحه‌ی ۸۰)

مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» چنین است: «روی آوردن به خداوند و توجه به او» اما در بیت گزینه‌ی «۴» آمده است: «این کعبه‌ی مقصود که مغبلان آن برای من مانند گل نسرین است، مورد توجه چه کسی است؟»

۲۰. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۲۰، صفحه‌ی ۱۵۰)

بیت صورت سؤال می‌گوید: «خداوند در تمام هستی آشکار و در تجلّی است و نیازی به جست‌وجو ندارد.» و بیت گزینه‌ی «۲» نیز می‌گوید: «برای دیدار او به گرد جهان مگرد که او مانند آینه رو به روی تو است» (به تو نزدیک است).

۲۱. گزینه ۱ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۹، صفحه‌ی ۸۰)

در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» مفهوم مشترک چنین است: «عشق و مهری که در دلم است، هم‌چنان به آن پایبند هستم و نمی‌توانم آن را از دلم بیرون کنم.» اما بیت گزینه‌ی «۱» می‌گوید: «به زودی از تو دور خواهم شد.»

۲۲. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۰۸)

متن صورت سؤال به «تعاون و همکاری و اتحاد» اشاره می‌کند که این مفاهیم در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» نیز مشهود است، اما بیت گزینه‌ی «۲» می‌گوید: «هنگامی که باد نیز به بارگاه تو راه نمی‌یابد کی فرصتی برای عرض سلام من پیش خواهد آمد؟»
گزینه‌ی «۱»: «اتحاد مورچگان موجب نابودی شیر خشمگین می‌گردد.» / گزینه‌ی «۳»: دو دوست یک‌دل و متحد از طعنه و زخم دشمن ذره‌ای نمی‌ترسند. / گزینه‌ی «۴»: با اتحاد و هم‌دلی می‌توان جهان را تسخیر کرد.

۲۸

گزینه ۳ (عربی ۲، ترجمه، درس ۵)

«الطبی»: آهو / «كأن»: گویی / «انسان شاعر»: انسانی شاعر است / «يُدرک جمال اللیل (جمله‌ی وصفیه)»: که زیبایی شب را درک می‌نماید / «و هو یرقب یاعجاب کثیر»: (جمله‌ی حالیه): و با شگفتی بسیار ماه را نظاره می‌کند

۲۹

گزینه ۴ (عربی ۳، ترجمه، درس ۶)

«زَوَّدَ»: تجهیز کرده / «كُلّا من»: هر یک / «مخلوقاتِه»: آفریدگانش / «خصائص ممتازة»: خصوصیات برجسته / «حتی یستفید»: تا استفاده کند / «منها»: از آن‌ها / «فی الحفظ عن نفسه»: در حفاظت از خویش
گزینه ۱: «یستفید» ترجمه نشده است و «زندگی خشن» نادرست است.

گزینه ۲: «همه‌ی» نادرست است و «مخلوقات» بدون ضمیر آمده که صحیح نیست.

گزینه ۳: «آفریده‌ها» بدون ضمیر و «خصلت» به صورت مفرد آمده که نادرست‌اند.

۳۰

گزینه ۴ (عربی ۲، ترجمه، ترکیبی)

«عَلِمَ» فعل امر است: بدان
گزینه ۱: «کان ... لا یترک» معادل ماضی استمراری منفی است که به معنی «ترک نمی‌کرد» می‌باشد.
گزینه ۲: «یقول» معطوف به خبر «کان» است و ماضی استمراری به معنی «می‌گفت» می‌باشد.
گزینه ۳: «قیل» مجهول فعل «قال» به معنی گفته شده است و «حافظوا علی» به معنی «نگاه دارید» می‌باشد.

۳۱

گزینه ۲ (عربی ۲، مفهوم، درس ۶)

ترجمه‌ی گزینه‌ی ۱: «روزگار را دیدم که مختلف می‌چرخد / پس نه غمی دوام دارد و نه شادی‌ای»
گزینه ۱: «ترجمه‌ی بیت: «عمر خویش را در ایام جوانی غنیمت شمار / زیرا آن (عمر) اگر با پیری زیاد شود، نقصان می‌یابد (مفید نیست)»

گزینه ۳: «ترجمه‌ی بیت: «آرزوها را در دنیا کوتاه (کم) کن تا رستگار شوی / زیرا نشانه‌ی عقل، کم کردن آرزوهاست»
گزینه ۴: «ترجمه‌ی بیت: «مال و خویشاوندان فقط امانت هستند / و ناگزیر روزی امانت‌ها بازگردانده می‌شود»

۳۲

گزینه ۱ (عربی ۳، تعریب، ترکیبی)

«مباهات می‌کرد»: کانت ... تَفْتَخِرُ بِ ... (ماضی استمراری) / «در حالی که پرندگان می‌خندیدند»: و الطیور تضحک (جمله‌ی حالیه)

گزینه ۲: «تَفْتَخِرُ» مباهات می‌کند، فعل مضارع و نادرست است.

گزینه‌های ۳ و ۴: «تَفَاخَر» ماضی باب تفاعل است و به‌عنوان خبر (نواسخ) معنای ماضی بعید دارد نه استمراری.

۳۳

گزینه ۳ (عربی ۲، تعریب، درس ۶)

«رساله‌ی خود»: رسالتی / «مقدمه‌ای»: مقدمه (اسم نکره) / «هشت صفحه»: ثمانی صفحات / «نوشتیم»: کتبت، أَلَفْتُ / «دو هفته»: أسبوعین / «سه صفحه»: ثلاث صفحات / «تصحیح کرد» صححت
گزینه ۱: «مقدمه» به صورت مضاف و «ثلاثة» به شکل مؤنث نادرست‌اند.

گزینه ۲: «ثالث» عدد ترتیبی است.

گزینه ۴: «ثامن» عدد ترتیبی است.

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

«مردم سه دسته‌اند: اولین آن‌ها پُرگویی است که فقط حرف می‌زند، و دومی می‌گوید و به دنبال سخن کار انجام می‌دهد و سومی مردم را با کار غافلگیر می‌کند بدون این‌که قبل از وقوع کار سخن بگوید! اولی شبیه طبل توخالی است که از آن جز صدا در نمی‌آید، و آن‌ها بسیارند! دومی می‌فهمد باید چه کار کند پس آن‌چه انجام می‌دهد با صراحت بیان می‌کند. جز این‌که او فخر فروش و بسیار منت‌گذار است! و سومی تعدادشان بین مردم اندک است و او در انجام کارهایش از پنهان کردن کمک می‌گیرد و کار بی سروصدا را ترجیح می‌دهد. این همان بهترین مردم است و ما به این‌ها نیازمندیم! چه بسیار اشخاصی را دیده‌ایم که سخنان زیبا و وعده‌های بسیار فریبنده بیان می‌کنند اما مدتی بعد راز آن‌ها فاش می‌شود و دروغ آن‌ها برملا می‌شود یا این‌که آن‌ها را می‌بینیم که برای عملی شدن وعده‌هایشان تلاش می‌کنند ولی ایشان از ما انتظار دارند که سخن نگوئیم مگر این‌که کارهای آن‌ها را بستاویم!»

۳۴

گزینه ۴ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

مطابق متن، امر زیبا نزد گروه سوم این است که ما «از آن‌ها چیزهایی بیش‌تر از آن‌چه که توقع داریم، می‌بینیم!»
گزینه ۱: «ترجمه‌ی عبارت: «از آن‌ها جز آزار و بدی ندیده‌ایم!»

گزینه ۲: «ترجمه‌ی عبارت: «می‌بینیم که آن‌ها با تلاش و جهاد کار می‌کنند!»

گزینه ۳: «ترجمه‌ی عبارت: «از آن‌ها دروغی در مورد وعده‌هایشان ندیده‌ایم!»

۳۵

گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

«زیان جامعه از گروه دوم بیش‌تر و سخت‌تر است!» نادرست است، زیرا زیان گروه اول بیش‌تر است.

۳۶

گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

صفت مناسب گروه سوم، این گزینه است که می‌گوید: «پیش از بارش باران رعد و برق نزن و سروصدا پیش از انجام کار ایجاد نکن!»

۴۱. گزینه ۱ (عربی ۲ و ۳، تجزیه و ترکیب)

«رأینا»: فعل ماضٍ - للمتکلم مع الغیر - مجرد ثلاثی - متعدّد - مبنی - مبنی للمعلوم - معتل و ناقص / فعل و فاعله ضمیر «نا» البارز، و الجملة فعلیة
گزینه‌ی «۲»: «للمتکلم وحده» و «أنا المستتر» نادرست‌اند.
گزینه‌ی «۳»: «لازم» نادرست است.
گزینه‌ی «۴»: «أجوف» نادرست است.

۴۲. گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، تجزیه و ترکیب)

«الصوت»: اسم - مفرد مذکر - جامد - معرب - معرفة - منصرف / مستثنی و مرفوع بإعراب الفاعل
گزینه‌ی «۱»: «ممنوع من الصرف» و «مستثنی و منصوب» نادرست‌اند.
گزینه‌ی «۳»: «مشتق» (صفة مشبّهة) نادرست است.
گزینه‌ی «۴»: «مؤنث» و «المستثنی منه «الطبل»» نادرست‌اند.

۴۳. گزینه ۲ (عربی ۲، اعراب فرعی)

«وُلِدَ»: فعل ماضی مجهول است و «وُلِدَین + ه: ولدیه» نایب فاعل است و با اعراب فرعی «الف» صحیح می‌باشد، یعنی «ولدها»، «التوأمین» نیز صفت نایب فاعل است و با اعراب رفع صحیح می‌باشد (التوأمان).
گزینه‌ی «۱»: «المتقون» مبتدا و مرفوع با اعراب فرعی «واو» و «کثیرون» خبر و مرفوع با اعراب فرعی «واو» است.
گزینه‌ی «۳»: «صامتین» خبر «کان» و منصوب با اعراب فرعی «یاء» است.

گزینه‌ی «۴»: «الطفلان» فاعل و مرفوع با اعراب فرعی «الف» است.

۴۴. گزینه ۳ (عربی ۲، نواسخ)

«ما» موصول عام و خبر «إن» و محلاً مرفوع است.
گزینه‌ی «۱»: «ما» موصول و مضاف‌الیه و محلاً مجرور است.
گزینه‌ی «۲»: «ما» موصول و مفعول‌به و محلاً منصوب است.
گزینه‌ی «۴»: «ما» موصول و مفعول‌به و محلاً منصوب است.

۴۵. گزینه ۱ (عربی ۳، معنات)

«لم یبع»: فعل مضارع معتل اجوف مجزوم به «لم» است که حرف عله به دلیل التقاء ساکنین حذف شده و ریشه‌ی فعل «بِيعَ» است.
گزینه‌ی «۲»: «یَجِبُ» از ریشه‌ی «وَجِبَ» فعل معتل و مثال است.
گزینه‌ی «۳»: «لیودعوا» فعل مضارع منصوب به حذف «نون» از ریشه‌ی «ودع» فعل معتل و مثال است.

۴۶. گزینه ۲ (عربی ۲، معلوم و مجهول)

«یکتسبوا» فعل متعدی است و قابلیت مجهول شدن را دارد.
گزینه‌ی «۱»: «تَعَجَّبْتَ» به معنی «تعجب کردم» لازم است و مجهول نمی‌شود.
گزینه‌ی «۳»: «یفرخ» به معنی «خوشحال می‌شود» لازم است و مجهول نمی‌شود.

گزینه‌ی «۴»: «یصبر» به معنی «صبر می‌کند» و «یقترّب من» به معنی «نزدیک می‌شود» لازم هستند و مجهول نمی‌شوند.

گزینه‌ی «۱»: ترجمه‌ی عبارت: «هر کس حرمت خود را نگه ندارد حرمتش نگه‌داشته نمی‌شود، پس او آن وقت در زندگی‌اش محترم شمرده نمی‌شود!»

گزینه‌ی «۳»: ترجمه‌ی عبارت: «و از نادانی است که نادان را به خاطر زیبایی لباس او یا درخشش (زیبایی) صورتش احترام بگذاری!»

گزینه‌ی «۴»: ترجمه‌ی عبارت: «بسیار کار کن و به (ریسمان) خداوند چنگ بزن / عجله نکن، زیرا ناتوانی با عجله است!»

۳۷. گزینه ۱ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

«زبان کار گویاتر از زبان گفتار است!» مناسب مفهوم متن می‌باشد.

گزینه‌ی «۲»: «حفارت آدمی در زیادی سخنش است که به خود مشغولش نمی‌دارد (سخنان زیاد بی‌مورد)!»

گزینه‌ی «۳»: «خاموشی زینت است و سکوت سلامت است / پس وقتی که سخن می‌گویی پرگو نباش.»

گزینه‌ی «۴»: «هرگز نگو حسب و نسب من چنین و چنان است / تنها اصل جوان چیزی است که به‌دست آورده است.»

۳۸. گزینه ۳ (عربی ۲ و ۳، تشکیل)

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «الثَّالِثُ قَلِيلٌ وَجُودِهِ بَيْنَ النَّاسِ وَ هُوَ يَسْتَعِينُ عَلَىٰ قَضَاءِ أَمْرِهِ بِالْكِتْمَانِ.»

گزینه‌ی «۱»: «قَلِيلٌ» مضاف است و تنوین نمی‌پذیرد.

گزینه‌ی «۲»: «قَضَاءِ» مضاف است و تنوین نمی‌پذیرد.

گزینه‌ی «۴»: «قَلِيلٌ» خبر و مرفوع است و «وَجُودٌ» مضاف‌الیه است و با اعراب جر صحیح می‌باشد.

۳۹. گزینه ۳ (عربی ۲ و ۳، تشکیل)

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «يُحَاوِلُونَ لِتَحَقُّقِ مَوَاعِيدِهِمْ وَلِكَيْهَمُ يَتَوَقَّعُونَ مِنَّا أَنْ لَانْتَكَلِمَ إِلَّا وَ نَحْنُ مَادِحُونَ لِأَعْمَالِهِمْ.»

گزینه‌ی «۱»: «مَادِحُونَ» نادرست است، زیرا نون جمع مذکر سالم فتحه دارد.

گزینه‌ی «۲»: «تَحَقُّقٌ» نادرست است، زیرا مصدر و مجرور به حرف جر است.

گزینه‌ی «۴»: «نَتَكَلَّمُ» فعل مضارع منصوب به حرف «أَنْ» است و به شکل مرفوع نادرست می‌باشد.

۴۰. گزینه ۴ (عربی ۲ و ۳، تجزیه و ترکیب)

«يُرَجِّحُ»: فعل مضارع - للغائب - مزید ثلاثی من باب تفعیل - معرب - متعدّد - مبنی للمعلوم - صحیح / فعل مرفوع و فاعله ضمیر «هو» المستتر، و الجملة فعلیة

گزینه‌ی «۱»: «مبنی للمجهول» و «نائب فاعله» نادرست‌اند.

گزینه‌ی «۲»: «مضاعف» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «من باب تفعّل» نادرست است.

۴۷. گزینه ۲ (عربی ۱، جمله‌ی اسمیه)

«لِکَلِّ جَارٌ وَ مَجْرُورٌ، خَبَرٌ مَقْدَمٌ، شَبْهَ جُمْلَةٍ وَ مَحَلًّا مَرْفُوعٌ وَ «أَسْلُوبٌ» مَبْتَدَأٌ مُؤَخَّرٌ اسْت.»

گزینه‌های «۱ و ۳»: با این‌که جمله‌ی اسمیه است و جار و مجرور در ابتدای جمله آمده است، ولی «کثیره» و «واجب» خبر هستند و خبرها از نوع مفرد می‌باشند.

گزینه‌ی «۴»: «تَجَفَّفَ...» جمله‌ی فعلیه است و جار و مجرور اول جمله، خبر مقدم نیست.

۴۸. گزینه ۳ (عربی ۳، مفعول‌فیه)

«صباح» مفعول‌فیه و منصوب است.

گزینه‌ی «۱»: «أَيَّامٌ» مفعول‌به برای فعل متعدی «نقضی» است.

گزینه‌ی «۲»: «الصباح» مجرور به حرف جر است.

گزینه‌ی «۴»: «أَيَّامٌ» مفعول‌به و منصوب است.

۴۹. گزینه ۴ (عربی ۲، نواسخ)

«لی»: خبر مقدم، «زمیل»: مبتدای مؤخر و مرفوع، «مجد»: صفت مفرد و مرفوع به تبعیت از «زمیل» و «أَحِيَّةٌ»: جمله‌ی فعلیه و صفت و محلاً مرفوع به تبعیت از «زمیل»

گزینه‌ی «۱»: «أَنْ أَكُونَ» مفعول‌به و محلاً منصوب است.

گزینه‌ی «۲»: «أَرَى» خبر «لیس» و محلاً منصوب است.

گزینه‌ی «۳»: «يَنْتَخِبُ» صفت و محلاً مجرور به تبعیت از «فتی» که تقدیراً مجرور به حرف جر است، می‌باشد.

۵۰. گزینه ۱ (عربی ۳، منادا)

«أَهْلٌ» منادای مضاف و منصوب است.

در گزینه‌ی «۲» امی منادی مضاف نیست.

در گزینه‌های «۳ و ۴» نیز به ترتیب «سعیده» و «علی» منادی هستند.

۹۲

سراسری ریاضی

دین‌وزندگی

۵۱. گزینه ۴ (دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه‌ی ۵ و دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌ی ۹)

آیه‌ی شریفه‌ی «الَّذِي خَلَقَ فَسْوَىٰ وَ الَّذِي قَدَّرَ فِهْدَىٰ» همان خدایی که آفرید سپس آراست (سامان بخشید) و آن‌که اندازه‌گیری کرد سپس هدایت نمود با توجه به ترجمه‌ی آیه خداوند ۱- آفرید ۲- آراست ۳- تقدیر کرد ۴- هدایت کرد

۵۲. گزینه ۳ (دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه‌ی ۲۸ و دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه‌ی ۱۳)

آیه‌ی شریفه‌ی ۲۵ سوره‌ی روم «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ» ترجمه‌ی آیه: «وَ از نشانه‌های اوست که آسمان و زمین به فرمان او بریاست، سپس هنگامی که شما را (در قیامت) از زمین فرا خواند ناگهان، (همه) خارج می‌شوید.» با توجه به این آیه، برپایی آسمان‌ها و زمین به فرمان خدا و خارج شدن ناگهانی انسان‌ها از قبرها از نشانه‌های حکمت الهی است. (اندیشه و تحقیق)

۵۳. گزینه ۳ (دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۸)

براساس ترجمه آیه‌ی شریفه: «وَ كَسَانِيَّهِ» که در راه ما تلاش و مجاهده کنند، قطعاً به راه‌های خود هدایتشان می‌کنیم و بی‌تردید خداوند همراه نیکوکاران است. خداوند وعده داده است که هر کس در راه خدا که راه خوشبختی خودمان است تلاش کند، او را از امدادهای غیبی خود بهره‌مندسازد و در رسیدن به مقصد یاری کند.

۵۴. گزینه ۱ (دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

مفهوم آیه‌ی شریفه‌ی «بِغَوْ هَمَانِ كَسِيَّهِ» که آن را زنده می‌کند که نخستین بار آن‌را آفرید و او به هر خلقت و آفرینشی داناست. این آیه امکان معاد جسمانی و علت انکار معاد جسمانی را می‌رساند ضمناً در این آیه علت انکار معاد جسمانی فراموش کردن آفرینش نخستین انسان معرفی شده است.

۵۵. گزینه ۲ (دین و زندگی ۲، درس‌های ۷ و ۹، صفحه‌های ۷۰ و ۸۵)

آیه‌ی شریفه‌ی «أَنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ... فَالْوَلَكُ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمَ وَ سَاءَ مَصِيرًا» بیانگر جهنم برزخی «الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ... ادخلوا الجنة بما كنتم تعملون» بیانگر بهشت برزخی و آیه‌ی شریفه‌ی «النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَ عَشِيًّا...» بیانگر جهنم برزخی و آیه‌ی شریفه‌ی «وَ سِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا... وَ لَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ» بیانگر جهنم اخروی است.

۵۶. گزینه ۲ (دین و زندگی ۲، درس ۸، صفحه‌های ۷۷، ۷۸ و ۸۰ و ۸۱)

«تجسم حقایق عمل» و خود و عین عمل مربوط به دادن نامه‌ی اعمال از وقایع مرحله‌ی دوم قیامت است و این‌که براساس آیات و روایات پیامبران و امامان شاهدان دادگاه عدل الهی هستند؛ همان‌گونه که در دنیا ناظر و شاهد بر اعمال انسان‌ها بوده‌اند و آنان معیار سنجش اعمال دیگر انسان‌ها می‌باشند مربوط به «حضور شاهدان و گواهان» از وقایع مرحله‌ی دوم قیامت است که دادن نامه‌ی اعمال را از آیه‌ی شریفه‌ی «فَأَمَّا مَنْ أَوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُوا كِتَابِيهِ» و «حضور شاهدان و گواهان» از عبارت شریفه‌ی «وَ جِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَ الشَّهَدَاءِ» مستنبط می‌گردد.

۵۷. گزینه ۱ (دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

آتش جهنم بسیار سخت و سوزاننده است این آتش حاصل عمل خود انسان‌هاست و لذا از درون جان آن‌ها شعله می‌کشد. هم‌چنین رسول اکرم (ص) فرموده است: «بالاترین درجه بهشت فردوس است و اگر چیزی از خدا می‌خواهید فردوس را طلب کنید.»

۵۸. گزینه ۳ (دین و زندگی ۲، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۳، ۱۱۷ و ۱۲۰)

با توجه به آیه‌ی شریفه «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ» خداوند می‌فرماید: اگر مرا دوست دارید و اگر محبت من در قلب شما قرار گرفته شایسته است از دستورات من پیروی کنید چگونه ممکن است کسی به دیگری اظهار ارادت و علاقه‌ی قلبی کند اما بر خلاف خواسته‌ی او عمل کند. توجه به این نکته لازم است که تولی بیانگر دوستی با خداست.

۶۶. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه‌ی ۱۱۴)

آن‌چه برای ظهور لازم است احساس نیاز جهانی به کمک الهی، ناامیدی از همه‌ی مکتب‌های غیرالهی و آمادگی لازم پیروان و یاران امام برای همکاری با ایشان است و از این امور جز خداوند کسی دیگری آگاهی ندارد.

۶۷. گزینه ۲ (دین و زندگی ۳، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۷)

ترجمه‌ی آیه‌ی شریفه‌ی ۱۱۲ سوره‌ی هود: «پایداری کن، همان‌طور که فرمان یافته‌ای هم‌چنین آنان که با تو به خدا روی آورده‌اند، سرکشی و طغیان نکنند که او بدان چه می‌کنید، بیناست.»

۶۸. گزینه ۱ (دین و زندگی ۳، درس سیزدهم، صفحه‌ی ۱۶۱)

امیرالمؤمنین علی (ع) برای تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان می‌فرماید: بنده دیگری (مثل خودت) نباش چرا که خدا تو را آزاده آفریده است.

۶۹. گزینه ۴ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

معرفت به خداوند زمانی میوه‌ی خود را می‌دهد که از مرحله‌ی شناخت ذهنی به مرحله‌ی ایمان قلبی برسد و در قلب تثبیت شود. هم‌چنین ریشه‌ی بت‌پرستی و شرک جدید آن است که برخی انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند دین و دستورات آن را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و تمایلات دنیایی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند.

۷۰. گزینه ۳ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌ی ۳۷)

اولین ثمره‌ی اخلاص عدم نفوذ شیطان در انسان و یأس او از فرد با اخلاص است به تدریج که انسان رشته‌های اخلاص را محکم می‌کند توانایی شیطان در وسوسه کردن کم می‌شود تا جایی که به هیچ وجه نمی‌تواند در وی تأثیر بگذارد که آیه‌ی ۲۴ سوره‌ی یوسف «کذلک لنصرف عنه السوء و الفحشا آنه من عبادنا المخلصین»: «این گونه بازگرداندیم از او بدی و زشتکاری را چرا که او از بندگان مخلص ما بود.» مؤید همین مفهوم است.

۷۱. گزینه ۲ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۲ و ۴۸)

نقشه‌ی جهان با همه‌ی ریزه‌کاری و قانون‌مندی‌هایش از آن خداست بیانگر تقدیرالهی و اجرا و پیاده کردن نیز بیانگر قضای الهی است و آیه‌ی شریفه‌ی «ان الله یمسک السماوات و الأرض ان تزولا ولئن زالتا ان امسکهما من احد من بعده آنه کان حلیماً غفوراً» بیانگر تقدیر الهی است.

۷۲. گزینه ۱ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌ی ۵۷، ۶۰ تا ۶۲)

آیه‌ی شریفه «و الذین جاهدوا فینا لنهیدنهم سبلنا» بیانگر توفیق الهی و آیه‌ی شریفه «و لو ان اهل القرى امنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الأرض...» بیانگر سنت تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت و توفیق الهی است.

۵۹. گزینه ۴ (دین و زندگی ۲، درس سیزدهم، صفحه‌ی ۱۳۶)

ترجمه‌ی عبارت شریفه‌ی «ذلک ادنی ان یعرفن فلا یوذبن و کان الله غفوراً رحیماً: این کار از این جهت بهتر است که آبه عفاف شناخته شوند تا مورد اذیت قرار نگیرند و خداوند همواره آمرزگار و مهربان است.»

۶۰. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

هدایت عمومی: خدای جهان آفریدگاری حکیم است یعنی هر موجودی را برای هدفی معین خلق می‌کند و برای رسیدن به آن هدف هدایت می‌فرماید.

۶۱. گزینه ۱ (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌ی ۳۷)

با دقت در آیه‌ی شریفه‌ی «و ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فاتوا بسورة من مثله و ادعوا شهداءکم من دون الله ان کنتم صادقین فان لم تفعلوا و لن تفعلوا...» پیامبر اکرم از مخالفان می‌خواهد اگر در الهی بودن این کتاب شک دارند یک سوره مانند آن بیاورند این دعوت به مبارزه را «تحدی» می‌گویند و پاسخ قرآن نیز در این تحدی، «پس اگر این کار را انجام ندهید و هرگز انجام نخواهید داد پس پروا کنید از آتشی که هیزمش آدمیان و سنگ‌هاست.» می‌باشد.

۶۲. گزینه ۲ (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

رسول خدا (ص) با انجام وظایف عبودیت و بندگی و در مسیر قرب الهی به مرتبه‌ای از کمال نائل می‌شد که می‌توانست عالم غیب و ماورای طبیعت را مشاهده کند و واسطه‌ی فیض خالق به مخلوق شود و به اذن الهی در عالم طبیعت تصرف نماید. میزان بهره‌مندی انسان از هدایت معنوی به درجه‌ی ایمان و عمل او بستگی دارد.

۶۳. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس ۵، صفحه‌ی ۶۱)

با گذشت زمان و گسترش سرزمین‌های اسلامی، ظهور فرقه‌ها و اندیشه‌های اسلامی مختلف، پیدایش مسائل و مشکلات پیچیده اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی نیاز به امام و رهبری که جامعه‌ی اسلامی را به سوی رستگاری و عدالت هدایت کند، هم‌چنان وجود دارد و ضروری است که پس از پیامبر کسانی به‌عنوان امام از جانب خداوند این مسئولیت‌ها را به انجام رسانند و راه پیامبر را ادامه دهند.

۶۴. گزینه ۱ (دین و زندگی ۳، درس ۶، صفحه‌ی ۸۳)

شیعه‌ی با عمل سبب علاقه‌مندی مردم جهان به پیامبر اکرم و اهل بیت ایشان (ص) می‌شود و شیعه‌ی بدون عمل دوری مردم از آن بزرگواران را در پی دارد و این خود گناه بزرگی محسوب می‌گردد. از این رو امام صادق (ع) می‌فرماید: «کونوا لنا زیناً و لاتکونوا علینا شیناً: زینت خاندان ما باشید و مایه‌ی زشتی و عیب ما نباشید.»

۶۵. گزینه ۳ (دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌ی ۹۵)

پاداش رسالت به نفع و سود خود مردم است و این مفهوم از آیه‌ی شریفه «قل ما سألتکم من اجر فہولکم ان اجری انا علی الله و هو علی کل شیء شہید» مستفاد می‌گردد.

۷۳. گزینه ۲ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶ صفحه‌های ۵۶، ۵۹ و ۶۰)

ترجمه‌ی آیه‌ی شریفه‌ی ۲۰ سوره‌ی اسراء: «کمک می‌کنیم هم به اینان (نیکوکاران) و هم به آنان (بدکاران) از عطای پروردگارت و عطای پروردگارت معنی ندارد.» سنت امداد الهی این است که هر کس با اراده و اختیار خود راه حق یا باطل را برگزیند، شرایطی برای او فراهم شود که در مسیری که انتخاب کرده به پیش رود و سرشت خود را آشکار کند یعنی خداوند برای هر دو گروه امکانات و لوازم رسیدگی به خواسته‌ها و هدف‌هایشان را فراهم می‌کند.

۷۴. گزینه ۳ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۷، صفحه‌ی ۷۰)

توبه یعنی بازگشت و در مورد **بندگان** (عبد) به معنای بازگشتن از گناه به سوی فرمان‌برداری از خداوند است. البته این کلمه در قرآن کریم برای خداوند (معبود) هم به کار می‌رود که در این صورت به معنای بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان توبه کار است. رسول خدا (ص) می‌فرماید: «کسی که از گناه توبه کرده مانند کسی است که گناه نکرده است.»

۷۵. گزینه ۳ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۸، صفحه‌های ۸۲ و ۸۵)

با توجه به مفهوم آیه‌ی شریفه‌ی ۲۱ سوره‌ی روم، در شرایطی که زن صرفاً به ابزاری برای هوس‌رانی‌های جنسی مرد تبدیل شده بود، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم پدید آورد. با گرویدن مردم به اسلام، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست آورد حضور زن در جامعه با عفاف و پاکدامنی توأم شد، رابطه‌ی زناشویی به محیط خانواده اختصاص یافت و استفاده‌ی ابزاری از زن ملغی گردید تا خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی، دوستی و مودت گردد و محیط جامعه از فساد و بی‌بند و باری محفوظ بماند و حریم عفاف و عزت زن حفظ شود.

۹۲

سراسری ریاضی

زبان انگلیسی

۷۶. گزینه ۴ (پیش‌دانشگاهی، ربط دهنده‌ها، درس ۷)

ترجمه‌ی جمله: «اگر چه تلاش کردیم جلوی او را بگیریم، او به صحبت کردن ادامه داد.»

ربط‌دهنده‌ی "However" به معنی «با وجود این» و **"Although"** به معنی «اگر چه» برای نشان دادن **مغایرت غیرمنتظره** به کار می‌روند. ربط‌دهنده‌ی **"As"** به معنی «زمانی که، به این دلیل که» برای بیان **دلیل و زمان** استفاده می‌شود. (دلیل نادرستی گزینه‌ی «۱») **"While"** به معنی «در حالی که، زمانی که» **ربط‌دهنده‌ی تضاد صریح و زمان** است. (دلیل نادرستی گزینه‌ی «۳») **"However"** که «دقت کنید که» ساختارهای زیر به کار می‌رود. (دلیل نادرستی گزینه‌ی «۲»)

جمله و However . جمله

جمله و ; however جمله

در ضمن بعد از فعل **"keep on"** فعل دوم به صورت اسم

مصدر به کار می‌رود.

۷۷. گزینه ۲ (زبان ۳، ساختار مجهول، درس ۶)

ترجمه‌ی جمله: «ظرف‌ها هنوز شسته نشده‌اند. می‌شود لطفاً آن‌ها را بشوید؟»

فعل **"wash"** به معنی «شستن» **متعدی** است و چون بعد از آن **مفعول** به کار نرفته، **وجه جمله مجهول** است. در ضمن به خاطر وجود قید **"yet"** در انتهای جمله و با توجه به مفهوم جمله، زمان جمله **حال کامل** است. (دلیل نادرستی گزینه‌های «۳ و ۴») به ساختار زیر توجه کنید: (دلیل نادرستی گزینه‌ی «۱»)

have + not + been + p.p. حال کامل مجهول
has

۷۸. گزینه ۳ (پیش‌دانشگاهی ۱، کوتاه کردن جملات پیرو وصفی، درس ۳)

ترجمه‌ی جمله: «آنتارکتیکا توسط یخ پهنه‌ای بزرگ پوشیده شده است که ۷۰ درصد از آب تازه‌ی زمین را دربر دارد.» هرگاه **ضمیر موصولی** در حالت **فاعلی** به کار رود می‌توان آن را حذف کرد و **فعل** بعد از آن را به حالت **«ing + فعل»** به کار برد: ... by a huge ice cap **which contains 70 percent ...** containing

۷۹. گزینه ۴ (پیش‌دانشگاهی، کاربرد افعال وجهی، درس ۸)

ترجمه‌ی جمله: «کمرم درد می‌کند. من نباید دیروز آن جعبه‌ی سنگین را تا دو ردیف از پله‌ها بالا می‌بردم.» ساختار **«have + should + not + p.p.»** برای اشاره به **عملی** به کار می‌رود که بهتر بود در گذشته انجام نمی‌شد ولی انجام شده است.

۸۰. گزینه ۱ (زبان ۳، درس ۲)

ترجمه‌ی جمله: «مقاله‌ی او بحثی درباره‌ی روش‌هایی است که در تحقیق استفاده می‌شود.»

(۱) بحث (۲) آموزش، دستورالعمل
(۳) مسابقه (۴) نظارت

۸۱. گزینه ۱ (زبان ۳، درس ۴)

ترجمه‌ی جمله: «دوران امتیازهای مساوی به دو فینالیست دادند.»

(۱) اعطا کردن، دادن (۲) رفتار کردن
(۳) کنترل کردن (۴) اجرا کردن

۸۲. گزینه ۳ (پیش‌دانشگاهی ۱، درس ۴)

ترجمه‌ی جمله: «ما نیاز داریم که تغییراتی را در ساز و کار جمع‌آوری مالیات‌ها ایجاد کنیم.»

(۱) عمل (۲) درگیری
(۳) ساز و کار (۴) گفته، بیان

۸۳. گزینه ۱ (پیش‌دانشگاهی ۱، درس ۲)

ترجمه‌ی جمله: «خلبان عمدتاً روی پرواز تمرکز کرد و بسیار کم صحبت کرد.»

(۱) تمرکز کردن (۲) انتقال دادن
(۳) پرت کردن (حواس) (۴) تجربه کردن

۹۲. گزینه ۳

- (۱) دهاتی
- (۲) بی‌مصرف
- (۳) عصبی
- (۴) نامرتب

ترجمه‌ی متن اول:

Dhaka، پایتخت بنگلادش، در ساحل یکی از کانال‌های دلتای Ganges Brahmaputra قرار دارد، آدر فاصله‌ی [تقریباً ۱۰۰ کیلومتری (۶۰ مایلی) از دریا. این شهر هم‌چنین معروف به داکا است. مقالات مجزایی درباره‌ی Ganges و Brahmaputra Rivers وجود دارند. آن یک شهر باستانی پر از بناهای یاد بود است که توسط، پسر امپراتور اورانگزب در ۱۶۸۴ تأسیس شد. (در آن) بیش از هفتصد مسجد وجود دارد، شامل یک مسجد که در سال ۱۴۵۶ ساخته شد. یک کلیسای مسیحی توسط یک مبلغ پرتغالی در ۱۶۷۷ ساخته شد، در زمانی که Dhaka پایتخت بنگال و یک مرکز تجاری بزرگ بود و تاجران انگلیسی، فرانسوی و آلمانی را جذب می‌کرد. در قرون ۱۸ و ۱۹، Dhaka اهمیت خود را از دست داد، هنگامی که تجارت اصلی‌اش، یعنی پارچه‌ی موسلین (یک پارچه‌ی نخی نرم)، از رونق افتاد و شهری دیگر پایتخت شد. در ۱۹۰۵ آن [Dhaka] برای مدتی پایتخت بنگال شرقی شد، و در ۱۹۴۷ آن پایتخت شرقی پاکستان شد. وقتی که پاکستان شرقی در ۱۹۷۱ جدا شد و استقلال خود را به‌عنوان بنگلادش اعلام کرد، Dhaka یکی از اولین مکان‌هایی بود که توسط ارتش پاکستان به تصرف در آمد و یکی از آخرین [مکان‌هایی] که توسط آن [ارتش] تسلیم شد. این پایتخت ساختمان‌های مدرن فاخری دارد، به‌علاوه‌ی یک دانشگاه، تعداد زیادی مدرسه، یک فرودگاه و هتل‌ها، بسیاری از ساختمان‌های جدید اطراف رامنا، یک پارک بزرگ، گردآمده‌اند. یک منطقه‌ی صنعتی به طول ۱۶ کیلومتر (۱۰ مایل) تا بندر رود "Narayanganj" گسترش می‌یابد. "Dhaka" مرکز صنعتی بنگلادش است و شهر همیشه به‌خاطر صنایع دستی شهرت داشته است.

۹۳. گزینه ۴

ترجمه‌ی جمله: «بهترین موضوع برای متن چیست؟»
«تاریخ "Dhaka" از گذشته تا حال»

۹۴. گزینه ۲

ترجمه‌ی جمله: «کدام گفته درباره‌ی متن درست نیست؟»
«اردوگاه "Lal Bagh" توسط امپراتور اورانگزب در سال ۱۶۸۴ تأسیس شد.»

۹۵. گزینه ۱

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، شهر "Dhaka" همیشه به‌خاطر صنایع دستی‌اش مورد توجه بوده است.»

۸۴. گزینه ۲ (زبان ۳، درس ۱)

ترجمه‌ی جمله: «پس از تصادف، خواهرم به مدت طولانی در پای راستش حرکتی نداشت.»

- (۱) انتظار
- (۲) حرکت
- (۳) کشش
- (۴) خلق و خو

۸۵. گزینه ۴

ترجمه‌ی جمله: «من سال‌ها تجربه‌ی مفیدی از انجام آن کار به‌دست آورده‌ام.»

- (۱) ضمانت کردن
- (۲) حدس زدن
- (۳) هدایت کردن
- (۴) به‌دست آوردن

۸۶. گزینه ۳ (زبان ۳، درس ۴)

ترجمه‌ی جمله: «مایلم که یک پاسخ فوری به طرح پیشنهادی‌ام داشته باشم.»

- (۱) آرام
- (۲) منعکس شده
- (۳) فوری
- (۴) قبلی

۸۷. گزینه ۲ (پیش‌دانشگاهی، درس ۷)

ترجمه‌ی جمله: «ما مضطربانه منتظر پدرم بودیم که از مکه باز می‌گشت.»

- (۱) به‌نرمی، به آرامی
- (۲) مضطربانه
- (۳) شخصاً
- (۴) ضرورتاً

ترجمه‌ی متن Cloze Test:

این‌که چرا برخی از دانش‌آموزان خیلی خوب، غالباً در امتحانات ناموفق‌اند، اخیراً توسط یک استاد روان‌شناسی مورد بررسی قرار گرفت. استاد ابریس فودور تحقیقاتی را راجع به اضطراب برخی از دانش‌آموزان پیش از امتحان دادن انجام داد. او اظهار کرد که بسیاری از دانش‌آموزان به این دلیل در امتحانات ناموفق‌اند که آن‌ها به شدت عصبی می‌شوند و نمی‌توانند فکر کنند. علاوه بر این، اگر چه آن‌ها بسیار خوانده‌اند، از هر چیزی که در امتحان می‌آید، می‌ترسند. بنابراین، آن‌هایی که عصبی‌اند هر چیزی را که مطالعه کرده‌اند فراموش می‌کنند.

۸۸. گزینه ۱

- (۱) تحقیق
- (۲) حالت ایستادن
- (۳) آموزش
- (۴) رویه

۸۹. گزینه ۳

- (۱) بهبود بخشیدن
- (۲) به صدا درآوردن
- (۳) اظهار کردن
- (۴) اندازه گرفتن

۹۰. گزینه ۴

- (۱) به نرمی
- (۲) به جای یک‌دیگر
- (۳) دقیقاً
- (۴) به شدت

۹۱. گزینه ۴

- (۱) حتی اگر
- (۲) زیرا
- (۳) که آیا، آیا
- (۴) علاوه بر این

۹۶

گزینه ۱

ترجمه‌ی جمله: «چه اتفاقی برای "Dhaka" در قرون ۱۸ و ۱۹ افتاد؟»

«محصول اصلی‌اش بازار [خود را] از دست داد.»

ترجمه‌ی متن دوم:

حتماً افراد بسیاری هستند که یا به‌خاطر نبود فرصت یا به انتخاب خودشان، به دانشگاه نرفتند و آن‌ها که در یک زمان مشخص در زندگی‌شان، بابت این وقفه در آموزش‌شان حسرت خورده‌اند. در این مرحله، افراد کمی می‌توانستند به دانشگاه بروند، حتی اگر آن‌ها می‌خواستند، از آن‌جایی که آن‌ها نمی‌توانستند زمانی را از کار مرخصی بگیرند. با گشایش دانشگاه باز، افراد حالا می‌توانند یک مدرک دانشگاهی بگیرند، زیرا دروس به‌طور خاص به گونه‌ای طراحی می‌شوند که شما می‌توانید در خانه مطالعه کنید. با وجود این، شما باید به یک رادیو یا دستگاه تلویزیون دسترسی داشته باشید، زیرا بخشی از درس شما متشکل از برنامه‌های دو هفته‌ای است. یکی از آن‌ها در رادیو پخش می‌شود و دیگری در تلویزیون و هر کدام از آن‌ها بیست و پنج دقیقه طول می‌کشد. دانشگاه جدید به مدت زمان کافی فعالیت نداشته است تا موفقیت‌اش را به‌عنوان یک پروژه ثابت کند، اما آن به وضوح امکان یک آموزش دانشگاهی را برای بخش به مراتب وسیع‌تری از جمعیت فراهم می‌کند، نسبت به افرادی که تا به حال آن آموزش دانشگاهی را دریافت کرده‌اند.

۹۷

گزینه ۱

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، اغلب افرادی که به دانشگاه نرفتند، آرزو دارند که آی‌کاش [چنین کاری را کرده بودند].»

۹۸

گزینه ۴

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، دانشگاه باز فرصتی است برای آن‌ها که می‌خواهند به دانشگاه بروند اما زمان انجام آن کار را ندارند.»

۹۹

گزینه ۴

ترجمه‌ی جمله: «طبق متن، دانشگاه باز پیشینه‌ی تاریخی طولانی‌ای ندارد اما قطعاً مزیت فراهم کردن آموزش برای افراد بیش‌تر را دارد.»

۱۰۰

گزینه ۳

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "venture" نزدیک پایان متن، از نظر معنایی نزدیک‌ترین (کلمه به project برنامه، پروژه) است.»

ادبیات

سراسری تجربی

۹۲

۱۰۱

گزینه ۳

(لغت، ادبیات فارسی ۲، صفحه‌های ۱۴، ۳۲، ۴۰ و ۵۶)

در صورت سؤال جمعاً ده واژه برای معنی ارائه شده است که شش مورد از آن‌ها درست معنی شده‌اند و معنای چهار واژه نادرست بیان شده است.

واژه‌هایی که **درست** معنی شده‌اند عبارت‌اند از:

- ۱- یم: دریا / ۲- فاخر: نازنده / ۳- واترئیدن: تنزل کردن /
- ۴- خورد رفتن: ساییده شدن / ۵- معیت: همراهی / ۶- جَر کردن: در افتادن

معانی درست واژه‌هایی که **نادرست** معنی شده‌اند عبارت‌اند از:

- ۱- رشادت: شجاعت، دلیری / ۲- هزیمت: شکست یافتن لشکر و پراکنده شدن سپاهیان. شکست لشکر، فرار سپاهیان / ۳- شست: انگشتر ماندی از جنس استخوان بود که در انگشت شست می‌کردند و در وقت کمان‌داری، زه کمان را با آن می‌گرفتند. / ۴- لاور: رهبر

۱۰۲

گزینه ۲

(لغت، ادبیات فارسی ۳، فهرست واژگان)

از میان یازده واژه‌ای که در صورت سؤال معنی شده است، معنای پنج واژه نادرست است که معنای **درست** آن‌ها عبارت‌اند از:

- ۱- عقد: گردن بند / ۲- فایق: برگزیده، برتر / ۳- قدوم: آمدن، قدم نهادن / ۴- میخنه: گردن‌بند، قلاده / ۵- موجب: وظایف و اعمالی که انجام آن بر شخص واجب است.

۱۰۳

گزینه ۱

(لغت، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، فهرست واژگان)

معانی **صحیح** واژه‌های ارائه شده در گزینه‌ی «۱» آمده است: اهل صورت: متشرعان، کسانی که در ظاهر شریعت مانده‌اند و به عمق آن دست نیافته‌اند. / هم‌نشینی: صحبت، مصاحبت / اعتکاف: مجاور بودن و گوشه‌نشینی اختیار کردن (صفحه‌ی ۱۴۸، به واژه‌ی «مجاور بودن» رجوع شود.) / قلا کردن: کلک زدن، کمین کردن برای شیطنت

۱۰۴

گزینه ۱

(املا، زبان فارسی ۳، درس ۳، صفحه‌ی ۲۵)

در متن ارائه شده فقط یک غلط املائی وجود دارد که املائی **درست** آن عبارت است از:

غدر: بی‌وفایی، خیانت، حيله ← قدر: ارزش

واژه‌های مهم املائی متن عبارت‌اند از:

«ازل»، «آمل»، «سفارت»، «اعزاز»

۱۰۵

گزینه ۴

(املا، ادبیات فارسی ۲، درس ۵، صفحه‌ی ۳۸)

در متن صورت سؤال فقط املائی واژه‌ی «**محضور**» **غلط** است که شکل **صحیح** املائی آن عبارت است از:

محضور ← **محظور** (در تنگنا افتادن، رو در بایستی)

گزینه‌ی «۱»: خصم: دشمن / گزینه‌ی «۲»: سیادت: سروری و

بزرگی / گزینه‌ی «۳»: اتباع: تابعین، پیروان

۱۰۶

گزینه ۳

(تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۲، درس‌های ۶ تا ۱۷، صفحه‌ی ۴۳، ۱۲۵، ۱۳۰ و ۱۳۸)

«سراب» و «شَبگیر» از آثار **هوشنگ ابتهاج** (ه. الف، سایه) هستند. دیگر آثار او عبارت‌اند از: نخستین نغمه‌ها و سیاه‌مشق.

«شبخوانی» و «بوی جوی مولیان» از آثار **دکتر محمدرضا**

شفیعی کدکنی شاعر، نویسنده و پژوهشگر معاصر هستند.

۱۰۹. گزینه ۴ (آرایه، زبان فارسی ۳، درس ۱۴، صفحه‌ی ۱۰۳)

تشخیص و استعاره: ای غنچه‌ی غافل، دهن پیش صبا بگشا
تشبیه: چون گل

حس آمیزی: گریه‌ی تلخ

۱۱۰. گزینه ۱ (آرایه، ادبیات فارسی ۲، درس‌های ۱، ۵ و ۲۳، صفحه‌های ۴، ۵، ۴۲، ۱۷۴ و ۱۷۵)

تضاد: بیت «ج»: «بقا» و «فنا»

اسلوب معادله: بیت «الف»: مصراع دوم در حکم مصداقی
برای مصراع اول است.

تلمیح: بیت «د»: به داستان **لیلی و مجنون** اشاره دارد.

کنایه: بیت «ب»: «دل ریمیده» کنایه از **دل آشفته و پریشان**
است و «گل از روزگار چیدن» کنایه از **بهره بردن از روزگار**
است.

۱۱۱. گزینه ۲ (آرایه، ادبیات فارسی ۲، درس ۲۳، صفحه‌ی ۱۷۴)

بیت این گزینه، یک **جمله‌ی مستقل مرکب** است و
ویژگی‌های اسلوب معادله در آن دیده نمی‌شود.

۱۱۲. گزینه ۴ (زبان فارسی ۳، درس ۵، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

اگر کلمه‌ای به مصوت ختم شود و بعد از آن مصوت دیگری
بیاید، دو مصوت با هم تلفظ نمی‌شوند و یک صامت مورد نیاز
است که بین دو مصوت قرار گیرد که به آن «**واج میانجی**»
می‌گویند.

واج‌های میانجی عبارت صورت سؤال به شرح زیر است:

- ۱- «ب» در فضایی ۲- «گ» در هرزگی ۳- «ک» در نیاکان
- ۴- «ی» در همهی ۵- «گ» در آزادگان ۶- «ی» در شهدای

۱۱۳. گزینه ۳ (زبان فارسی ۳، درس ۹، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۶)

جمله‌ی اول: **دوجزئی (ناگذر)**

شور جوانه زدن و امید شکفتن در نهاد ساقه‌شان می‌خشکد.

نهاد   متمم قیدی   فعل ناگذر

جمله‌ی دوم: سه جزئی گذرا به مفعول (نهاد: محذوف)

در پایان به جرم گستاخی در برابر کویر از ریشه‌شان برمی‌کنند.

متمم قیدی   متمم قیدی   مفعول   فعل

جمله‌ی سوم: سه جزئی گذرا به مفعول (نهاد: محذوف)

در تنور   می‌سوزانند   شان

متمم قیدی   فعل   مفعول

۱۱۴. گزینه ۳ (زبان فارسی ۳، درس ۲، صفحه‌ی ۱۵)

در عبارت صورت سؤال، به ترتیب سی و چهار تکواژ و بیست
و دو واژه وجود دارد که عبارت‌اند از:

تکواژها: از / زمین / ه / ها / ی / تازه / گی / در / آثار / - /
روز / گار / - / ما / بر / داشت / - / جدید / از / گذشت / ه /
ان / و / باز / ساز / ی / - / نو / این / - / آن / ها / است /
← ۳۴ تکواژ

واژه‌ها: از / زمینه‌ها / ی / تازگی / در / آثار / - / روزگار / - /
ما / برداشت / - / جدید / از / گذشتگان / و / بازسازی / - /
نوبن / - / آن‌ها / است ← ۲۲ واژه

دیگر آثار او عبارت‌اند از: «از زبان برگ، در کوچه باغ‌های
نیشابور، از بودن و سرودن، مثل درخت در شب باران، صور
خیال در شعر فارسی، موسیقی شعر و تصحیح و توضیح
اسرارالتوحید».

«چمدان» و «نامه‌ها» از آثار **بزرگ علوی** هستند. دیگر آثار
مشهور او عبارت‌اند از: «**چشم‌هایش، میرزا، سالاری‌ها و
ورق‌پاره‌های زندان**».

«**ارغنون**» و «**زمستان**» از آثار **مهدی اخوان ثالث** (م. امید)
هستند. از جمله آثار دیگر وی عبارت‌اند از: «آخر شاهنامه،
از این اوستا و در حیاط کوچک پاییز در زندان».

۱۰۷. گزینه ۲ (تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۳، درس‌های ۴، ۵، ۸ و اعلام، صفحه‌های
۳۸، ۴۶، ۱۶۸ و ۱۷۳)

«پنج داستان» از آثار **جلال آل‌احمد** است. دیگر آثار او
عبارت‌اند از: **مدیر مدرسه، نون والقلم، زن زیادی، خسی در
میقات (سفرنامه)، غرب‌زدگی (مقاله) و قمارباز (ترجمه)**

«**خون خورشید**» از آثار **پرویز خرسند** است. اغلب
نوشته‌های خرسند درباره‌ی عاشوراست. از دیگر آثار مهم او
می‌توان به «**برزگران دشت خون**»، «**آن‌جا که حق پیروز
است**» و «**مرثیه‌ای که ناسروده ماند**» اشاره کرد.

خانگی» از آثار **سیاوش کسرائی** است. مجموعه شعرهای «**با
دماوند خاموش**»، «**از قرق تا خروسخون**» و «**آرش**» از دیگر
آثار اوست.

«توپ» از آثار **غلامحسین ساعدی** (گوهرمراد) است. دیگر آثار
او عبارت‌اند از: «**چوب به دست‌های وززبل**»، «**آی باکلاه، آی
بی‌کلاه**»، **عزاداران بیل، گور و گهواره، گاو** و «**ترس و لرز**».
«**بوته‌زار**» از آثار **علی محمد افغانی**، رمان‌نویس **معاصر** است.
دیگر آثار او عبارت‌اند از: «**شوهر آهو خانم**»، «**شادکامان
دره‌ی قره‌سو**» و «**شلغم میوه‌ی بهشته**».

۱۰۸. گزینه ۴ (تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۲، درس ۱۸، صفحه‌ی ۱۳۱، ادبیات فارسی ۳، درس
۱۶، اعلام و صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۲ و ۱۶۹)

سیدعلی موسوی گرماردی از **پیش‌تازان شعر مذهبی قبل از
انقلاب** است که بعد از انقلاب نیز از مجموعه‌ی آثار او چاپ
شده است.

محمدعلی معلم دامغانی از شاعران صاحب سبک انقلاب
اسلامی و خالق چندین مثنوی مشهور است.

قیصر امین‌پور، شاعر و نویسنده‌ی **معاصر** است که با مجموعه
شعر «**در کوچه‌ی آفتاب**» که در سال ۱۳۶۳ منتشر شد،
توانایی خود را نشان داد و پس از آن، با آثاری چون «**تنفس
صبح**» و «**آینه‌های ناگهان**» جایگاه خویش را در شعر انقلاب
تثبیت کرد.

- **سیدحسین حسینی**، شاعر **انقلاب اسلامی** است و مجموعه
شعرهای «**هم‌صدا با حلق اسماعیل**» و «**گنجشک و جبرئیل**»
از آثار اوست.

۱۱۵. گزینه ۱ (زبان فارسی ۳، درس ۱۷، صفحه‌های ۱۲۳ و ۱۲۴)

واژه‌های گزینه‌ی «۱» از ترکیب (صفت + اسم) ساخته شده‌اند و تماماً صفت هستند:

- خوب (صفت) + چهره (اسم) ← خوب چهره (صفت)
- بد (صفت) + بخت (اسم) ← بدبخت (صفت)
- تنگ (صفت) + دست (اسم) ← تنگ‌دست (صفت)
- خوش (صفت) + حال (اسم) ← خوش‌حال (صفت)
- نو (صفت) + پا (اسم) ← نوپا (صفت)

گزینه‌ی «۲»: «چهل‌ستون» و «سه‌تار» اسم هستند.

گزینه‌ی «۳»: «بزرگ‌داشت» و «بالادست» و «نخست‌وزیر» اسم هستند.

گزینه‌ی «۴»: «سیاه‌چادر» و «زیرگذر» اسم هستند و «نوزاد» از (صفت + بن ماضی) ساخته شده است.

۱۱۶. گزینه ۴ (زبان فارسی ۳، درس ۱۳، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

در منظومه‌ی ارائه شده، چهار ترکیب وصفی و شش ترکیب اضافی وجود دارد که عبارت‌اند از:

ترکیب‌های وصفی: ۱- یک چینه ۲- یک شعله ۳- یک خواب ۴- خواب لطیف

ترکیب‌های اضافی: ۱- مردم شهر ۲- موسیقی احساس ۳- احساس تو ۴- صدای پر ۵- پر مرغان ۶- مرغان اساطیر

۱۱۷. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۱۲)

این بیت با توجه به عبارت «ای فرزند، حالات نکم اگر مطربی و مسخرگی پیشه‌سازی» صفحه‌ی ۱۱۲ ادبیات فارسی ۲ ارائه شده است و مفهوم آن چنین است که برای گرفتن دادِ خود از دیگران باید مطربی و مسخرگی پیشه کنی و کارهای جدی و عادی را کنار بگذاری. در بیت گزینه‌ی «۲» نیز مفهوم مشابه این بیت وجود دارد.

گزینه‌ی «۱»: روزگار ستم‌اندیش، عاقبت دادِ خود را از انسان می‌ستاند.

گزینه‌ی «۳»: ای ساقی شراب بده و ای نوازنده، تو هم آهنگ بنواز تا امروز شادی و نشاط کنم.

گزینه‌ی «۴»: برو صبور و بردبار باش و از عیب و عار آن نترس و به ستم روزگار راضی باش و از آزار آن هراسی نداشته باش.

۱۱۸. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۱۳)

در عبارت مورد سؤال می‌گوید که: «من گوش شنوا ندارم، با چه کسی سخن می‌گویی و چه کسی را می‌خواهی نصیحت کنی»، که مفهوم آن «نپذیرفتن نصیحت و پندناپذیری» است. در بیت گزینه‌ی «۲» هم از نصیحت‌گو می‌خواهد که نصیحت‌گویی را کنار بگذارد و مفهوم این بیت نیز «نپذیرفتن نصیحت» است.

گزینه‌ی «۱»: انسان باید به پند و اندرز دیگران گوش کند.

گزینه‌ی «۳»: اگر ظواهر را کنار بگذاری و به گوش ظاهری توجه کنی، با گوش دل ذوق معنویت را درک خواهی کرد.

گزینه‌ی «۴»: ای فرزند، اگر هوشمندی به پند و اندرز توجه کن.

۱۱۹. گزینه ۱ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، درس ۱۷، صفحه‌ی ۱۲۹)

مفهوم گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» آن است که انسان باید از کارهای غیرمعمول و خلافِ عادت به اهداف و آرزوهای خودش برسد، اما واژه‌ی «خلاف» در گزینه‌ی «۱» به معنی ناسازگاری و دشمنی آمده است و می‌گوید: ای کسی که با همگان صلح و دوستی می‌کنی و با من بر خلاف دیگران ناسازگاری و دشمنی می‌نمایی، این کار گناه تو نیست و گناه از بختِ بدِ من است.

۱۲۰. گزینه ۳ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۲۰، صفحه‌ی ۱۵۰)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به بزرگی و عظمت مقام انسان اشاره شده است که با عشق حقیقی می‌تواند تا بارگاه معبود حقیقی راه یابد که حتی فرشتگان مقرب الهی نیز اجازه‌ی راه‌یابی به آن‌جا را ندارند. اما در گزینه‌ی «۳» به پرستش خداوند اشاره شده است.

۱۲۱. گزینه ۱ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۱۴، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

ضرب‌المثل «از ماست که بر ماست» به این مفهوم اشاره دارد که ریشه‌های شکست آدمی در اندیشه و کردار خود اوست و فرجام بدِ هر فرد، نتیجه‌ی اعمال خودش می‌باشد که همین مفهوم در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» نیز مشهود است، اما گزینه‌ی «۱» می‌گوید که انسان‌های کامل از عیب و کاستی خود، بیش‌تر از هنرشان بهره می‌برند، هم‌چنان که طاووس از پای خودش، بیش‌تر از بال‌های زیبایش بهره می‌برد.

۱۲۲. گزینه ۴ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۶، صفحه‌ی ۵۲)

عبارت صورت سؤال به عزت‌نفس و مناعت طبع قاضی بست اشاره دارد که با وجود نیازمندی، هدیه و بخشش سلطان مسعود را از بونصر مشکان می‌گیرد و دوباره آن را باز می‌گرداند و می‌گوید که من به این زر‌ها نیازی ندارم و از حساب روز قیامت می‌ترسم. در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» نیز به مناعت طبع تأکید شده است.

گزینه‌ی «۱»: عنقا (سیمرغ) اگرچه از شدت بینوایی و فقر بمیرد محال است که شکارِ پرنده‌گان کوچکی مانند گنجشک را از آن‌ها بگیرد.

گزینه‌ی «۲»: نهنگی که در عمیق‌ترین جای دریا مکان دارد، هرگز از آب جوی نمی‌آشامد.

گزینه‌ی «۳»: عقابی که در اوج آسمان پرواز می‌کند، هرگز به صید پرنده‌های کوچک توجه نمی‌کند.

اما در گزینه‌ی «۴» می‌گوید که همراه شدن با کسانی که توانایی و قدرت بیش‌تری دارند (در حالی که خود ناتوانی)، نشانه‌ی نادانی انسان است و موجب زبان او می‌شود.

۱۲۳. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی درس ۱۵، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

مضمون مشترک گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» آن است که انسان خردمند باید کارهایش را با صبر و تأمل انجام دهد، در غیر این‌صورت نمی‌تواند آن را جبران کند قبل از انجام کار فکر کردن و به حالت اول بازگرداند، اما در گزینه‌ی «۲» به سنجیده‌گویی اشاره شده است و این که انسان از سخن بیهوده زبان می‌بیند.

۱۲۸. گزینه ۲ (عربی ۲، ترجمه، ترکیبی)

«قد أُنشِدُ»: سروده است / «أبياتاً متعدّدة»: ابیات متعدّدی / «ليقرأها»: تا آن‌ها را بخواند
گزینه‌ی ۱: «شاعران بی‌شماری» نادرست است.
گزینه‌ی ۳: «در مجلسی» نادرست است.
گزینه‌ی ۴: «همایش بزرگ» نادرست است.

۱۲۹. گزینه ۲ (عربی ۲، ترجمه، درس ۵)

«لَا تَنْظُرْ إِلَى الدُّنْيَا بِالتَّشَاؤُمِ»: به دنیا با بدبینی نگاه مکن / «يَتَلَفَّ عمرُك»: عمرت را تباه می‌کند / «و لا يَسْمَحُ لك»: و به تو اجازه نمی‌دهد / «أَنْ تَذوقَ»: بچشی / «طعم الحياة الحقيقيّ»: طعم حقیقی زندگی
گزینه‌ی ۱: «هیچ‌گاه» نادرست است.
گزینه‌ی ۳: «عمر» نادرست است.
گزینه‌ی ۴: «این دنیا» نادرست است.

۱۳۰. گزینه ۱ (عربی ۲، ترجمه، درس ۳)

گزینه‌ی ۲: «ضمیر «ی» در «داخلی» ترجمه نشده و «بیسمنعی» به معنی «به من گوش دهد» است.
گزینه‌ی ۳: «او را نشناخته‌ام» نادرست است و کلمه‌ی «بعد» هم توجه نشده است.
گزینه‌ی ۴: «رسانده است» به صورت ماضی نادرست است و هم‌چنین «إلّا» ترجمه نشده است.

۱۳۱. گزینه ۳ (عربی ۳، مفهوم، درس ۳)

ترجمه‌ی صورت سؤال: «عمل کن هم‌چون عمل کردن کسی که می‌داند خداوند به بدی و خوبی او پاداش می‌دهد.» که با توجه به این، ترجمه‌ی گزینه‌ی ۳ مناسب است (هر آن‌چه انسان از خوبی و بدی انجام دهد بر آن محاسبه می‌شود!)
گزینه‌های ۱ و ۴: فقط صورت عمل خبر را بیان کرده است، ولی در گزینه‌ی ۳، هر دو عمل را بیان کرده است.

۱۳۲. گزینه ۱ (عربی ۲، تعریب، درس ۹)

«شایسته است»: يَلِيقُ / «اهداف عالی‌هی تو»: غاياتك السّامية، أهدافك العالیة / «صرفشان کنی»: تَبذُل لها
گزینه‌ی ۲: «لأهداف قيّمك» نادرست است.
گزینه‌ی ۳: «يَبذُل» نادرست است.
گزینه‌ی ۴: «يَبغِي لك» نادرست است.

۱۳۳. گزینه ۳ (عربی ۳، تعریب، درس ۳)

«چون عشق درست و حقیقی باشد»: إِنْ يَكُن الحُبُّ صادِقاً و حقیقیّاً / «بلا»: المصيبة / «به رنگ نعمت»: بِلَوْنِ النعمَةِ / «ظاهر می‌گردد»: تَظَهَّرَ
گزینه‌ی ۱: «مع الصّدّاقه» نادرست است.
گزینه‌ی ۲: «حُبُّنا» نادرست است.
گزینه‌ی ۴: «صادقةً حقّاً» نادرست است.

ترجمه‌ی متن درک مطلب:

«وقت، همان ماده‌ی اولیه در دست انسان است، مانند چوب در دست نجار و لذا باید او بر آن حریص باشد و نیکو به‌کارش ببرد! و عاقل ارزش وقت را بر اثر نیاز شدیدش به آن،

۱۲۴. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، درس ۲۵، صفحه‌ی ۱۲۳ و ۱۲۴)

گل نیلوفر: رمز عرفان است.
مفاهیم نمادین گزینه‌های دیگر درست ارائه شده‌اند:
گزینه‌ی ۱: «چشمه: نماد پاکی و جوشش و لطافت و روشنی است.

گزینه‌ی ۳: «گل سرخ: گل آتش‌رنگ، نمادی از عشق، قلب انسان و زیبایی‌های جهان است.
گزینه‌ی ۴: «پنجره: دریچه‌ای است از درون به برون و نشانگر احساس و ارتباط است.

۱۲۵. گزینه ۳ (مفهوم، ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌ی ۱۵)

مفهوم بیت اول گزینه‌ی ۳ «آن است که جنگ و ناپسندی‌ها از میان رفته‌اند و به جای آن‌ها، زیبایی‌ها و خوبی‌ها آشکار شده‌اند، در حالی‌که در بیت دوم مفهوم متضاد آن بیان شده و به از میان رفتن راستی‌ها و هنرها و آشکار شدن خرافات و خفغان اشاره شده است.
گزینه‌ی ۱: «مفهوم مشترک دو بیت: حقیقت را هر کسی درک نمی‌کند؛ تنها، عاشق (بی‌هوش) محرم است.
گزینه‌ی ۲: «مفهوم مشترک هر دو بیت: به خاموشی و سکوت تأکید دارند.

گزینه‌ی ۴: «مفهوم مشترک هر دو بیت: هر چه از دوست رسد، نیکوست.

۹۲

سراسری تجربی

عربی

۱۲۶. گزینه ۲ (عربی ۳، ترجمه، ترکیبی)

«حَاوَأْتُ»: تلاش کردم / «أَنْ أُعْطِيَ»: بدهم / «ذلک العامل»: آن کارگر / «هدیه»: هدیة / «تَقَلُّلُ»: کم کند / «مِنْ تَعَبِ عَمَلِهِ»: از سختی کارش

گزینه‌ی ۱: «تلاش من امروز این بود» نادرست است.
گزینه‌ی ۳: «هدیه» که به صورت معرفه به‌کار رفته است، نادرست است.

گزینه‌ی ۴: «تلاش امروزم» نادرست است.

۱۲۷. گزینه ۱ (عربی ۳، ترجمه، درس ۳)

«لا أَقْدِرُ»: نمی‌توانم، قادر ... نیستم / «القیام بهذا العمل الخطیر»: انجام این کار مهم / «أَنْ يُسَاعِدَنِ والدای مساعداً مثمرةً»: که والدینم به نحوی ثمربخش به من کمک کنند
وقتی فعل «قام» با حرف جر «ب» به‌کار می‌رود که بر سر مصدر آمده است، هنگام ترجمه، آن مصدر به صورت فعل ترجمه می‌شود، مانند: قام صدیقی بالمطالعة: دوستم مطالعه کرد
گزینه‌ی ۲: «با ارزش» و «مساعداً تأثیر گذار داشته باشم» نادرست‌اند.

گزینه‌ی ۳: «این کار پرخطر» و «نمی‌توانم آن‌را به خوبی انجام دهم» نادرست‌اند.

گزینه‌ی ۴: «فقط» و «این کار را خوب ...» نادرست‌اند.

می‌شناسد و فهمیده است که زندگی از دقیقه‌ها و ثانیه‌ها شمرده می‌شود، پس باید این دقیقه‌ها ارزش والایی داشته باشند! و پدیده‌ی پایبند نبودن به قرارها زمانی، از نمونه‌های رایج در بین مردم است، پس مراقبت و توجه به وقت و پیمان‌ها در هر انسانی که متصف به راستگو و اراده‌ی قوی است، آشکار می‌شود و انسان بی‌توجه همان کسی است که وقت خود را بدون هیچ فایده‌ای ضایع می‌کند، پس زندگی‌اش بد می‌شود. لذا وظیفه‌ای که ما باید انجام دهیم این است که عادت بر پایبندی بر قرارها را از کودکی در جان کودکان بکاریم، تا این‌که وقتی بزرگ شدند، این عادت را ثابت و استوار یابد که ممکن نباشد شرایط آن‌ها را تغییر دهد، و در این هنگام کارها منظم می‌گردد و نظم حاکم می‌گردد، و فرصت‌های موفقیت فزونی می‌یابد و مردم در آرامش زندگی می‌کنند!

۱۳۳. گزینه ۳ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

منظور از عبارت «وقت همان ماده‌ی اولیه در دست انسان است» این است که خود انسان مسئول خوب استفاده کردن یا بد استفاده کردن از وقت است.

۱۳۵. گزینه ۱ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

صورت سؤال: «چه کسی قرارهای زمانی را مراعات می‌کند (مورد توجه قرار می‌دهد)؟» با توجه به متن کسی که دارای ویژگی‌های: راستگویی و اراده‌ی قوی است، قرارها را مراقبت و مورد توجه قرار می‌دهد و به آن‌ها پایبند است.

۱۳۶. گزینه ۴ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

برای چه جاهل ارزش وقت را نمی‌داند؟ زیرا او نفهمیده است که وقت از دست می‌رود. با توجه به قسمتی از متن که می‌گوید: «عاقل ارزش وقت را به دلیل نیازمندی شدیدش به آن می‌داند و می‌فهمد که زندگی دقیقه‌ها و ثانیه‌ها است در مقابل آن جاهل کسی است که نمی‌فهمد زندگی دقیقه‌ها و ثانیه‌ها است، لذا به دلیل همین موضوع ارزش وقت را نمی‌داند و آن را از دست می‌دهد.»

۱۳۷. گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، درک مطلب)

با توجه به متن، گاهی شرایط موجب بروز پدیده‌ی خلف وعده می‌گردند. در گزینه‌ی «۱»: بیان کلمه‌ی «جمیع» نادرست است و دو گزینه‌ی دیگر کاملاً نادرست هستند.

۱۳۸. گزینه ۴ (عربی ۲ و ۳، تشکیل)

حرکت‌گذاری صحیح تمامی عبارت به این‌صورت است: «للمحافظة على الوقت و الجهود الزمّية تظهر في كل إنسان إتصف بالصدق!»

«للمحافظة»: مصدر باب مُفَاعَلَة و مبتدا و مرفوع / «على الوقت»: جار و مجرور به حرف جر / «الجهود»: معطوف و مجرور / «الزمّية»: صفت و مجرور به تبعیت / «تظهر»: فعل مضارع مرفوع و فاعل آن ضمیر مستتر «هی» و خبر برای «المحافظة»

/ «فی کلّ»: جار و مجرور / «إنسان»: مضاف‌الیه و مجرور / «إتصف»: فعل ماضی و فاعل آن ضمیر مستتر «هو»، جمله‌ی وصفیه / «بالصدق»: جار و مجرور

۱۳۹. گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، تشکیل)

حرکت‌گذاری کامل عبارت: «العاقِلُ يَعْرِفُ قِيَمَةَ الْوَقْتِ مَعْرِفَةً نَاتِجَةً مِنْ حَاجَتِهِ الشَّدِيدَةِ إِلَيْهَا»

«العاقِلُ»: مبتدا و مرفوع / «يَعْرِفُ»: فعل مضارع مرفوع و فاعل آن ضمیر مستتر «هو» و خبر برای «العاقِلُ» / «قيمة»: مفعول به و منصوب / «الوقت»: مضاف‌الیه و مجرور / «معرفة»: مطلق و منصوب / «ناتجة»: صفت و منصوب به تبعیت / «من»: حرف جر / «حاجة»: مجرور به حرف جر / «ه»: مضاف‌الیه و محلاً مجرور / «الشديدة»: نعت و مجرور / «اليه»: جار و مجرور

۱۴۰. گزینه ۳ (عربی ۲ و ۳، تجزیه و ترکیب)

گزینه‌ی «۱»: «لأفعال المشبهة بالفعل» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «للمخاطب» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «اسمه ضمير هي» المستتر نادرست است.

۱۴۱. گزینه ۴ (عربی ۲ و ۳، تجزیه و ترکیب)

گزینه‌ی «۱»: «متعدّد» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «مبنى للمجهول» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «معتل و ناقص» نادرست است.

۱۴۲. گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، تجزیه و ترکیب)

گزینه‌ی «۱»: «مرفوع» نادرست است.

گزینه‌ی «۲»: «مصدره: تهمل» نادرست است.

گزینه‌ی «۳»: «نكرة» نادرست است.

گزینه‌ی «۴»: «خبر إن مفرد و مرفوع» نادرست است.

۱۴۳. گزینه ۲ (عربی ۳، معتلات)

در این عبارت فعل «لا يدعون» با توجه به متحرک بودن دومین حرف، یک فعل ناقص نیست و حروف اصلی آن «ودع» بوده و معتل و مثال می‌باشد.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «يَكِيدُونَ» (ک-ی-د): فعل معتل اجوف، «قُلُّ» (ق-و-ل): فعل معتل اجوف و «تَصِلُونَ» (و-ص-ل) فعل معتل مثال هستند.

۱۴۴. گزینه ۳ (عربی ۲، اعراب فرعی)

در این عبارت کلمه‌ی «القاضي» که اسم منقوص است، نقش اسم «لیت» را دارد، لذا منصوب بوده و حرکت فتحه را می‌پذیرد و دارای اعراب ظاهری و اصلی است.

۱۴۵. گزینه ۱ (عربی ۱، موصول)

در این عبارت با توجه به مجزوم نشدن دو فعل «تُعْطَى» و «يُضَاعَفُ»، «ما» اسم شرط نیست و با دقت در ترجمه، موصول بودن آن را متوجه می‌شویم.

گزینه‌ی «۲»: هر دو «ما» حرف نفی هستند.

گزینه‌ی «۳»: «ما» اسم شرط است.

گزینه‌ی «۴»: «ما» حرف نفی است.

۱۵۳. گزینه ۳ (دین و زندگی ۲، درس ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۸)

ترسیم مبنای قرآنی برای این کلام امام علی (ع) که: «دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست»، آیه‌ی شریفه‌ی «و لقد خلقنا الانسان و نعلم ما توسوس به نفسه» وافی و ناظر به این معنا خواهد بود. زیرا سایر گزینه‌ها مرتبط با معرفی شیطان و یا مراتبی عالی‌تر از نفس هستند نه نفس اماره!

۱۵۴. گزینه ۴ (دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه‌های ۶۱، ۶۲، ۶۳ و ۶۵)

ثبوت حقانیت رستاخیز مبتنی بر عدل الهی از آیه‌ی «ام نجعل الّذین ءامنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض» — و اثبات ضرورت معاد مبتنی بر حکمت خداوند از عبارت کریمه‌ی «افحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لاترجعون» استنباط می‌گردد.

۱۵۵. گزینه ۱ (دین و زندگی ۲، درس ۷، صفحه‌های ۶۹، ۷۱ و ۷۲)

با دقت در عبارت «انّ الّذین توفّاهم الملائکة ظالمی انفسهم قالوا فیم کنتم قالوا کنا مستضعفین فی الارض...» حیات برزخی (جهنم برزخی) ظالمی انفسهم (ستمکاران به خود) فهمیده می‌شود؛ یعنی پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های بدن (جسم) متوقف می‌شود، اما فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح است را (و نه روح و جسم!) توقی می‌کنند.

۱۵۶. گزینه ۱ (دین و زندگی ۲، درس ۹، صفحه‌های ۸۵ و ۸۸)

این مفهوم از آیه‌ی ۲۸ سوره‌ی انعام، خطاب به کافران در جهنم اخروی در رستاخیز و بدکاران معذب به عقوبت است که: «ما می‌دانیم اگر به دنیا بازگردید، همان راه گذشته را پیش می‌گیرید» و فرجام کار آن‌ها «حَقَّت کلمة العذاب علی الکافرین» است.

۱۵۷. گزینه ۲ (دین و زندگی ۲، درس ۱۰، صفحه‌ی ۱۰۷)

با استناد به کلام امام صادق (ع) **تأثیرناپذیری انسان از قیام و خیزش** همه‌ی آسمان‌ها و زمین (توطئه‌ی آسمان‌ها و زمین علیه انسان)، زمانی است که انسان، «با نیت خالص به خداوند پناه برد» یعنی، (حقیقت توکل بر خداوند) محقق شده باشد. هم‌چنین استفاده از ابزار و اسباب در راستای راهیابی به نیازها و خواسته‌ها و بهره‌جستن از آن‌ها، بنا بر حکمت الهی قرار داده شده و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است.

۱۵۸. گزینه ۳ (دین و زندگی ۲، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷)

در شعری که منسوب به امام صادق (ع) است، آن حضرت **دوستی راستین** را قرین «اطاعت» معرفی می‌فرماید که این فرمایش ایشان با آیه‌ی «قل ان کنتم تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله و یغفر لکم ذنوبکم» هم‌آوایی و مطابقت معنایی دارد. (آثار محبت به حق — پیروی از خدا)

۱۴۶. گزینه ۴ (عربی ۲، معلوم و مجهول)

در این عبارت، تنها یک فعل می‌تواند مجهول باشد و آن «قد أنزلت» است. ترجمه‌ی عبارت: «شاعر آرامش را که بر قلبش نازل شده است احساس می‌کند، بعد از این که با خبر پیروزی روبه‌رو می‌شود و می‌تواند شعرها بسراید!»

۱۴۷. گزینه ۲ (عربی ۲، عدد و معدود)

کلمه‌ی «بوماً» چون بعد از عدد «خمسة» آمده است باید جمع و مجرور باشد (أیام)، کلمه‌ی «القادِمة» صفت برای «الأسبوع» است که به دلیل مذكر بودن باید به‌صورت «القادم» به‌کار رود، کلمه‌ی «السادسة» از اعداد وصفی است و این اعداد با معدود خود در جنس مطابقت دارند، لذا باید به‌صورت «السادس» به‌کار رود و کلمه‌ی «ساعة» با توجه به موصوف بودن و مطابقت با صفت باید به‌صورت معرفه، یعنی «الساعة» به‌کار رود.

۱۴۸. گزینه ۱ (عربی ۳، حال)

در این عبارت، «فَرِحاً» حال است، و حالت فاعل (ضمیر مستتر «أنا») را بیان می‌کند.

۱۴۹. گزینه ۳ (عربی ۳، تمییز)

در این گزینه، تمییز وجود ندارد. گزینه‌ی «۱»: «سروراً» تمییز است. گزینه‌ی «۲»: «اجتهاداً» تمییز است. گزینه‌ی «۴»: «جُرأةً» تمییز است.

۱۵۰. گزینه ۴ (عربی ۳، منادا)

در این عبارت با توجه به ساختار غایب بودن فعل و جمله، کلمه‌ی «رَبِّ» مبتدا و مرفوع است. ترجمه‌ی عبارت: «پروردگاران پاسخ ما را می‌دهد وقتی که او را از قلب با اخلاص بخوانیم!»

سراسری تجربی

دین‌وزندگی

۱۵۱. گزینه ۳ (دین و زندگی ۲، درس ۱، صفحه‌های ۵، ۷ و ۱۲)

اگر شاخصه‌ی **هدفمندی** در کار نباشد، تمام فعالیت‌های یک مجموعه (عبث) «بیهوده» و در یک کلام «باطل» می‌شود و با بودن آن، مجموعه فعالیت‌ها، «ثمربخش»، «هدفمند» و در یک کلام، «حق» می‌گردد. با عنایت به این معنی، اگر گفته شود: «عبث‌آفرینی از پدیده‌های جهان، به دور است» پیام آیه‌ی شریفه‌ی «رَبَّنَا ما خلقت هذا باطلاً سبحانک فقنا عذاب النار» ترسیم می‌گردد.

۱۵۲. گزینه ۲ (دین و زندگی ۲، درس ۲، صفحه‌ی ۲۸)

از دقت در آیه‌ی «و من ءایاتہ خلق السموات و الارض و اختلاف السننکم و الوانکم ان فی ذلک لآیات للعالمین» یکی از نشانه‌های **حکیمانه بودن نظام آفرینش** «ناهمگونی زبان‌ها» مفهوم می‌گردد. (اندیشه و تحقیق)

۱۵۹. گزینه ۲ (دین و زندگی ۲، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

رعایت پوشش و لباس ظاهری در گرو برخورداری از تقواست و آیه‌ی کریمه‌ی «یا بنی‌ادم قد انزلنا علیکم لباساً یواری سوءاتکم و ریشاً و لباس التَّقوی ذلک خیر» ناظر بر این معناست.

یعنی، اگر انسان لباس تقوی را بر خود بپوشاند، خواهد توانست، پوشش و لباس ظاهری را مراعات کند و حفظ نماید.

۱۶۰. گزینه ۳ (دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌ی ۹)

هنگامی‌که اعلام بداریم «خداوند، تمام مخلوقات را از برکات گسترده (عام) هدایت خویش بهره‌مند می‌فرماید». توجه ما به آیات «سَبَّح اسم ربِّک الاعلیٰ * الذی خلق فسوی * و الذی قدر فهدی» جلب خواهد شد.

۱۶۱. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس ۲، صفحه‌های ۲۲، ۲۶ و ۲۷)

ریشه و منشأ تعدد و چنددینی از دقت در پیام آیه‌ی شریفه‌ی «و ما اختلف الذین اتوا الکتاب الا من بعد ما جاءهم العلم بغیاً بینهم» به دست می‌آید و آن‌گاه که بگوییم (هر پیامبری دین الهی را متناسب با زبان خاص برای مردم زمان خود تبلیغ می‌کند) به رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام یکی از دلایل آمدن پیامبران متعدد و تجدید نبوت‌ها اشاره کرده‌ایم.

۱۶۲. گزینه ۱ (دین و زندگی ۳، درس ۳، صفحه‌ی ۳۸)

از مفهوم آیه‌ی «و ما کنت تنلو من قبله من کتاب و لا تخطه بيمينک...» می‌فهمیم که اگر رسول خدا (ص) پیش از آن (بعثت) نوشته‌ای می‌خواند و یا با دست خود چیزی می‌نوشت، کجروان به شک می‌افتادند (بیان امی بودن) پیامبر (ص).

۱۶۳. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس ۴، صفحه ۵۰)

یکی از «بایدهای» قرآنی، ارسال پیامبران با بیّنات و نزول کتاب و میزان، اقامه و برپایی قسط و عدالت (از جمله قوانین و نیازهای ثابت) است که از آیه‌ی شریفه‌ی «لقد ارسلنا رسلنا بالبیّنات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...» مفهوم می‌گردد. هم‌چنین یکی از نبایدهای قرآنی «قاعده نفی سبیل» نفی سلطه‌پذیری در رابطه با غیرمسلمانان از آیه‌ی «و لن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سبیلًا» برداشت می‌گردد.

۱۶۴. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس‌های ۵ و ۶، صفحه‌های ۶۷، ۶۸ و ۷۸)

پیام حدیث ثقلین که پیامبر (ص) در آن راه ماندگاری «در صراط مستقیم هدایت» را به واسطه‌ی «ما ان تمسکتُم بهما لن تضلوا ابداً» گوشزد فرمود، با: «علی مع القرآن و القرآن مع علی» هم‌آوایی و ارتباط معنایی دارد. (به این دلیل که عدم جدایی‌ناپذیری امامان معصوم و قرآن، متضمن عصمت آن‌ها تا قیامت و ماندگاری در صراط مستقیم هدایت است.)

۱۶۵. گزینه ۲ (دین و زندگی ۳، درس ۷، صفحه‌های ۸۹، ۹۰ و ۹۳)

جعل و تحریف به احادیث پیامبر (ص) معلول منع نوشتن احادیث پس از رحلت پیامبر (ص) و نیاز حاکمان جور به توجیه موقعیت خود و اقدامات مخالف اسلام آن‌هاست. (اندیشه و تحقیق)

۱۶۶. گزینه ۴ (دین و زندگی ۳، درس ۸، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

خداوند در آیه‌ی ۲۳ سوره شوری «قل لا اسالکم علیه اجرا الا المودة فی القربی و من یقترب حسنة نزد له فیها حسناً» فرمان می‌دهد که دوستی با نزدیکانش را پاداش رسالت خود معرفی کند. (پیام احادیث)

۱۶۷. گزینه ۲ (دین و زندگی ۳، درس ۱۱، صفحه‌ی ۱۳۶)

اگر بگوییم: «فقیه باید بتواند احکام مسائل و رویدادهای جدید را که در زمان پیامبر (ص) و امامان معصوم (ع) اتفاق نیفتاده است، به دست آورد، پیام حدیث «و اما الحوادث الواقعة فارجعوا فیها الی رواة حدیثنا فانهم حجّتی علیکم و انا حجة الله علیهم» ترسیم می‌گردد.

۱۶۸. گزینه ۱ (دین و زندگی ۳، درس ۱۶، صفحه‌ی ۱۹۸)

از شروط اصلی پیمان ازدواج «مهر» می‌باشد و قرآن کریم از کلمه‌ی «نحلة» به معنای هدیه و پیشکش استفاده کرده است.

۱۶۹. گزینه ۱ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۳)

پیامبر (ص) فرمود: «لا تفکروا فی ذات الله تفکروا فی الاء الله» بنابراین تفکر در ذات خداوند (ممنوع) و تفکر در صفات خداوند (مورد تشویق) است. هم‌چنین آیه‌ی شریفه‌ی «و من اياته ان تقوم السماء و الارض بامرہ ثم اذا دعاکم دعوة من الارض...» به ترتیب ناظر بر توحید ربوبیت (به دلیل اراده‌ی الهی در برپایی آسمان‌ها و زمین) و برپایی رستاخیز (به دلیل «دعوة من الارض...» است. (اندیشه و تحقیق)

۱۷۰. گزینه ۴ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۳، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۵)

آیه‌ی «و من یسلم وجهه الی الله و هو محسن فقد استمسک بالعروة الوثقی» مربوط به توحید در عبادت در بُعد فردی است ولی آیات شریفه‌ی «و لقد بعثنا فی کل امة رسولا...» «اتخذوا احبارهم و رهبانهم ارباباً من دون الله...» و آیه‌ی «و ما امروا لیعبدوا الهاً واحداً...» مرتبط با توحید عبادت در بُعد اجتماعی است.

۱۷۱. گزینه ۳ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌ی ۳۳)

نمود پیدا کردن ربا، بیانگر بی‌نصیب بودن از حسن فاعلی است و ثمره‌ی آن فرود آمدن پنتک بطلان بر اعمال، «در انجام هر عمل، هم باید نیت درونی و قلبی الهی باشد و هم باید مطابق با شکلی که خداوند فرمان داده است، انجام شود» و بی‌بهره شدن از اخلاص که برخاسته از توحید عبادی است، می‌باشد.

۱۷۲. گزینه ۱ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌های ۳۲ و ۳۴)

پیام آیه‌ی شریفه‌ی «لو کنا نسمع او نعقل ما کنا فی اصحاب السّعیر» این است که برای پیشروی در توحید عبادی (برنامه‌ریزی برای اخلاص) باید روحیه‌ی حق‌پذیری را در خود تقویت کرد تا شامل عنایت الهی گردید.

۱۷۳. گزینه ۳ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌ی ۵۱ و ۵۲)

اعطای ویژگی «مختار بودن» به انسان و «مابع بودن» به آب بیانگر تقدیر الهی است و خروج هر یک از این دایره (دایره‌ی اختیار) به ترتیب (ناممکن - ناممکن) است زیرا هیچ چیز و هیچ کس نمی‌تواند (ناممکن) از اختیار، که ویژگی ذاتی اوست فرار کند.

۱۸۰. گزینه ۱ (زبان ۳، درس ۱)

ترجمه‌ی جمله: «دانشمندان سال‌ها تلاش کرده‌اند تا پاسخ خوبی برای این معما پیدا کنند.»

- ۱) معما
- ۲) ظرفیت
- ۳) هدف
- ۴) انعکاس صدا

۱۸۱. گزینه ۳ (پیش‌دانشگاهی، درس ۵)

ترجمه‌ی جمله: «کارشناسان جمعیت تعداد کل مردمی را که بر روی کره‌ی زمین زندگی می‌کنند در حدود هفت میلیارد نفر تخمین می‌زنند.»

- ۱) ارزیابی کردن
- ۲) پیش‌بینی کردن
- ۳) تخمین زدن
- ۴) بیان کردن

۱۸۲. گزینه ۳ (زبان ۳، درس ۴)

ترجمه‌ی جمله: «یک کتاب راهنمای مصرف‌کننده وجود دارد که دستورالعمل راه‌اندازی کامپیوتر را ارائه می‌دهد.»

- ۱) وضعیت ایستادن
- ۲) پاکت‌نامه
- ۳) دستورالعمل
- ۴) مشارکت

۱۸۳. گزینه ۲ (پیش‌دانشگاهی، درس ۸)

ترجمه‌ی جمله: «در طول تاریخ، افراد زیادی بوده‌اند که تمام تلاش خود را برای بهبود محیط زیست اختصاص داده‌اند.»

- ۱) شناور بودن
- ۲) وقف کردن، اختصاص دادن
- ۳) قرار دادن، محل چیزی را پیدا کردن
- ۴) ثبت کردن

۱۸۴. گزینه ۴ (پیش‌دانشگاهی، درس ۵)

ترجمه‌ی جمله: «او بسیار باهوش است ولی کارش فاقد سازماندهی است.»

- ۱) شکل‌گیری
- ۲) ارتباط
- ۳) حالت، بیان
- ۴) سازمان، سازمان‌دهی

۱۸۵. گزینه ۱ (پیش‌دانشگاهی، درس ۷)

ترجمه‌ی جمله: «می‌توانید اطلاعات جدید را در مورد آن‌چه که اتفاق می‌افتد سریعاً در اختیار من قرار دهید.»

- ۱) به روز رسانی کردن، اطلاعات جدید در اختیار کسی قرار دادن
- ۲) شامل شدن
- ۳) قول دادن
- ۴) تمرکز کردن

۱۸۶. گزینه ۲ (پیش‌دانشگاهی ۱، درس ۱)

ترجمه‌ی جمله: «ما به یک منشی نیاز داریم که در مدیریت دفتر واقعاً با کفایت باشد و آن را خوب اداره کند.»

- ۱) داوطلبانه
- ۲) باکفایت، خوب
- ۳) منعکس شده
- ۴) دارای شغل آزاد

۱۸۷. گزینه ۱ (زبان ۱، درس ۴)

ترجمه‌ی جمله: «او تند می‌دوید، به همین دلیل است که الآن به سختی نفس می‌کشد.»

- ۱) به‌سختی
- ۲) به‌شدت، بیش از اندازه
- ۳) به‌طور خاص، به‌ویژه
- ۴) به‌طور مناسب

۱۷۴. گزینه ۲ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۶، صفحه‌های ۵۷ و ۶۰)

آن‌گاه که گفته شود خداوند اسباب و شرایط را چنان فراهم می‌سازد که دستیابی به مقصد برای انسان آسان‌تر شود، سنت توفیق الهی تحقق یافته است که آیه‌ی شریفه‌ی «و لو ان اهل القرى ءامنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض» ناظر بر این معناست.

۱۷۵. گزینه ۴ (دین و زندگی پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌های ۹۰، ۹۲ و ۹۳)

آیه‌ی نورانی «و قال موسى لقومه استعینوا بالله و اصبروا ان الارض لله...» مبین تقویت ایمان و اراده در حوزه‌ی تقویت توانایی‌های فردی است و عاقبت و فرجام نیکو در این آیه از آن متقین است.

زبان انگلیسی سراسری تجربی ۹۲

۱۷۶. گزینه ۴ (زبان ۳، افعال دوکلمه‌ای، درس ۳)

ترجمه‌ی جمله: «به او زنگ زدیم تا اخبار خوبی راجع به تعطیلات بدهم ولی او در خانه نبود.»

«call up» به معنی «تلفن کردن» فعل دو قسمتی جدا شدنی است و مفعول آن باید بین دو قسمت قرار گیرد. از طرف دیگر فعل «tell» نیاز به مفعول دارد که در این جمله مفعول آن «him» است.

۱۷۷. گزینه ۲ (پیش‌دانشگاهی، ربط‌دهنده‌های تضاد صریح، درس ۵)

ترجمه‌ی جمله: «برخی مردم اعتقاد دارند که اینترنت مزایای زیادی دارد، در حالی که برخی دیگر نقطه نظر متضادی دارند.» از ربط‌دهنده‌های «while» و «whereas» به معنی «در حالی که» برای ربط دادن جملاتی استفاده می‌کنیم که تضاد موجود بین آن‌ها از نوع مستقیم باشد. به عبارت دیگر این دو ربط‌دهنده برای مقایسه‌ی دو مقوله استفاده می‌شوند.

«so that» ربط دهنده‌ی هدف و منظور است، «because» ربط‌دهنده دلیل و «whether» ربط‌دهنده‌ی شرط است.

۱۷۸. گزینه ۴ (پیش‌دانشگاهی، جملات پیرو قیدی علت، نتیجه و تشدید کننده‌ها، درس ۴)

ترجمه‌ی جمله: «مطمئن هستم که ما موفق شده و بهترین نتیجه را خواهیم گرفت زیرا به اندازه‌ی کافی سخت کار کرده‌ایم.»

۱- بعد از «such» صفت قرار نمی‌گیرد (علت نادرستی گزینه‌ی ۱) «enough» صفت بعد از «enough» نمی‌آید. (علت نادرستی گزینه‌ی ۲) «so» صفت یا قید ساده به تنهایی استفاده می‌شود. (علت نادرستی گزینه‌ی ۳)

۱۷۹. گزینه ۱ (پیش‌دانشگاهی، کاربرد افعال وجهی، درس ۸)

ترجمه‌ی جمله: «چرا پدر به زنگ در پاسخ نداد؟» «شاید او صدای زنگ را نشنید.»

ساختار **may / might + have + p.p** برای بیان احتمال وقوع کاری در گذشته استفاده می‌شود.

ترجمه‌ی متن Cloze Test:

دستمزدها یا همان طوری که حقوق‌ها نیز نامیده می‌شوند، پرداخت‌هایی هستند که به وسیله کارفرمایان به کارکنان آن‌ها در قبال کارشان صورت می‌گیرد. آن‌ها گاهی براساس زمان هستند. به کارگر بر اساس نرخ هر ساعت یا هر هفته دستمزد پرداخت می‌شود و گاهی بر اساس کالایی که تولید شده است به آن‌ها دستمزد داده می‌شود. به‌عنوان مثال به یک دوزنده‌ی پیراهن به خاطر دوختن هر پیراهن دستمزد داده می‌شود. دستمزدها به‌صورت پول پرداخت می‌شوند ولی گاهی پرداخت‌ها شامل خدمات و یا کالاهای دیگر می‌شوند. مثل موقعی که محل سکونت مجانی در اختیار یک سرایدار قرار می‌گیرد. این نوع پرداخت شدیداً به وسیله‌ی قانون کنترل می‌شود، تا از کارگر در مقابل کارفرمای بدی که ممکن است سعی کند کل یا نسبتاً کل دستمزد کارگر را به این صورت پرداخت کند، حمایت نماید.

۱۸۸. گزینه ۳

- (۱) گذراندن، فرستادن
(۲) عبور کردن
(۳) بر اساس چیزی بودن **to be based on** (۴) اعطا کردن

۱۸۹. گزینه ۴

- (۱) فرد
(۲) منبع
(۳) ویژگی
(۴) کالا

۱۹۰. گزینه ۳

- (۱) اختصاص دادن
(۲) نیاز داشتن
(۳) شامل شدن
(۴) تحت تأثیر قرار دادن، اثر گذاشتن

۱۹۱. گزینه ۲

- (۱) اجتماعی
(۲) به‌شدت
(۳) به‌طور مستقیم
(۴) به‌طور مشابه

۱۹۲. گزینه ۲

بعد از "so that" **رابطه دهنده‌ی دلیل** است که بعد از آن **ساختار جمله به صورت خبری** می‌باشد.

ترجمه‌ی متن اول:

ایده‌ی استخدام شدن یا کار کردن در قبال پولی که به عنوان حقوق یا دستمزد داده می‌شود، یک ایده‌ی تقریباً جدید است. آن کلاً با انقلاب صنعتی در دهه‌ی ۱۷۶۰ شروع شد. هزاران سال قبل از آن وقتی قبایل بر روی زمین سرگردان بودند همه‌ی مردم، مرد، زن و بچه کار می‌کرد تا به‌وسیله‌ی شکار، جمع‌آوری غذا، خیاطی، آشپزی، مراقبت از کودکان و خانه‌ها، فقط زنده بمانند.

وقتی اولین تمدن‌ها به‌وجود آمدند، استخدام بدون انتخاب مردم به آن‌ها تحمیل شد. آن برده‌داری نامیده می‌شد. به برده‌ها در مقابل کارشان دستمزدی داده نمی‌شد و آن‌ها برای

اقتصاد تمدن‌های اولیه مانند مصر باستان و یونان حیاتی بودند. در قرن‌های بعدی، از قرن شانزدهم به بعد، برده‌ها در اقتصاد مستعمرات خارجی کشورهای اروپایی و نیز در اقتصاد پنبه‌ی آمریکای جنوبی تا جنگ‌های داخلی آمریکا در سال ۱۸۶۱ نقش اساسی داشتند. برده‌ها مجبور بودند در هر جایی که ارباب‌هایشان دستور می‌دادند کار کنند، چه کار در مزرعه باشد چه در منزل یا جاده‌سازی. برده‌ها غالباً تا زمانی که بمیرند کار می‌کردند و اگر از کار امتناع می‌کردند کتک می‌خوردند.

نوع دیگر استخدام که کشاورزی نامیده می‌شد در قرون وسطی در اروپا به‌وجود آمد. کشاورزان توسط مالکین استخدام می‌شدند تا به نفع آن‌ها بر روی زمین کار کنند. در مقابل، آن‌ها سرپناه و قطعه زمین کوچکی می‌گرفتند تا برای خود کشاورزی کنند. آن‌ها نمی‌توانستند زمین مالک را ترک کنند یا اگر خواستند کار خود را تغییر دهند مانند برده‌ها به آن‌ها در قبال کارشان پولی پرداخت نمی‌شد.

۱۹۳. گزینه ۱

ترجمه‌ی جمله: «متن عمدتاً درباره‌ی «تاریخچه‌ی استخدام» است.»

هریک از گزینه‌های دیگر به بخشی از متن اشاره می‌کنند در حالی که گزینه‌ی «۱» کل پاراگراف‌ها را می‌تواند پوشش دهد.

۱۹۴. گزینه ۳

ترجمه‌ی جمله: «بر طبق متن در جوامع اولیه هرکس کار می‌کرد تا زنده بماند.»

طبق جمله‌ی آخر پاراگراف اول - توجه داشته باشید که در این سؤال از "continue to live" به‌جای "survive" (زنده ماندن) استفاده شده است.

۱۹۵. گزینه ۴

ترجمه‌ی جمله: «در متن گفته شده است که برده‌ها نقش مهمی در مستعمرات اروپایی داشتند.»

طبق جمله:

Slaves played a key role in the economy of European overseas colonies ...

۱۹۶. گزینه ۲

ترجمه‌ی جمله: «در قرون وسطی به کشاورزان محلی برای سکونت داده می‌شد.»

طبق جمله‌ی:

In return, they received shelter and ...

shelter به‌معنی سرپناه یا محل سکونت است.

ترجمه‌ی متن دوم:

ابرها از میلیون‌ها قطره‌ی ریز آب یا یخ‌های ریزی که در هوا شناور هستند، تشکیل می‌شوند. هوا همیشه مقدار معینی بخار آب (آبی که به شکل گاز است) دارد که قابل مشاهده نیست. میزان بخار آبی که هوا می‌تواند داشته باشد به دمای هوا بستگی دارد. هرچه هوا خنک‌تر باشد، آب کم‌تری می‌تواند نگه دارد.

۲۰۳. گزینه ۱ (لغت، ادبیات فارسی ۳، فهرست واژگان)

واژگان گزینه‌ی «۱» همگی از **بوشیدنی‌ها** هستند.

گزینه‌ی «۲»: **تخت با رکاب و عنان** (افسار) **تناسبی ندارد**.

گزینه‌ی «۳»: **مطرب** (نوازنده و فروداشتنی (از اصطلاحات

موسیقی) **با عنان** (افسار) **تناسب ندارند**.

گزینه‌ی «۴»: **رانین** (شلوار چرمی) و **موزه** (کفش) **با چنگ**

(آلت موسیقی) **تناسب ندارند**.

۲۰۴. گزینه ۱ (املا، ادبیات فارسی ۲، صفحه‌ی ۴۹ تا ۵۵)

در عبارت مورد سؤال دو غلط املایی وجود دارد که شکل

صحیح آن‌ها عبارت‌اند از:

۱- **صداقت** را **مُهمل** گزارد ← **صداقت را مُهمل گذارد**

۲- **نغز** گرداند ← **نقض گرداند**

۲۰۵. گزینه ۲ (املا، زبان فارسی ۳، ترکیبی)

شکل **درست** غلط‌های املایی عبارت‌اند از:

گزینه‌ی «۱»: **پیک عجل** ← **پیک اجل**

گزینه‌ی «۳»: **مفاسای عوارض** ← **مفاسای عوارض**

گزینه‌ی «۴»: **برائت استهلال** ← **براعت استهلال**

۲۰۶. گزینه ۴ (تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۲، اعلام، صفحه‌های ۱۸۲ تا ۱۸۶)

آثار **عبّاس خلیلی**: انتقام، انسان و اسرار شب، روزگار سیاه

آثار **بزرگ علوی**: ورق‌های پاره‌های زندان، چمدان، سالاری‌ها

آثار **سیدعلی موسوی گرمارودی**: عبور، در سایه‌سار نخل

ولایت، سرود رگبار

آثار **صادق هدایت**: پروین دختر ساسان، بوف کور، سگ ولگرد،

اصفهان نصف جهان

۲۰۷. گزینه ۲ (تاریخ ادبیات، ادبیات فارسی ۳، اعلام، صفحه‌های ۱۷۰ تا ۱۸۱)

کتاب‌های «**لمعات**، **کلیله و دمنه** و **گلستان**» همگی **به نثر**

آمیخته با نظم هستند.

۲۰۸. گزینه ۲ (تاریخ ادبیات، پیش‌دانشگاهی، ترکیبی)

«ادبیات و تعهد در اسلام» اثر «**محمدرضا حکیمی**»، «تاریخ

طبری» اثر «**محمدبدین جریر طبری**» و «**گفتار در روش**

به‌کاربردن خرد» اثر «**رنه دکارت**» است.

۲۰۹. گزینه ۴ (آرایه‌های ادبی، زبان فارسی ۳)، صفحه‌ی ۶۷ و ۶۸ ادبیات(۲)،

صفحه‌ی ۱۷۴ و ۱۷۵، آرایه‌های ادبی صفحه‌ی ۱۳۳)

«**درج**» در اصطلاح همان **تضمینی** است که شاعر عین آیه و

عبارت حدیث را در بیت بیاورد. در گزینه‌ی ۴ درج دیده

نمی‌شود.

گزینه‌ی «۱»: **نسبت دادن صفات** «تلخ» و «شیرین» به

«افسانه» **حس آمیزی** است. مصراع اول هم **اغراق** دارد.

گزینه‌ی «۲»: «**شاخ گل**» به «**دام**» **تشبیه** شده است. در مصراع

دوم بیت هم کنایه وجود دارد.

گزینه‌ی «۳»: «**عالم**» مجاز از «**مردم عالم**» است. «**دشمنی** و

دشمن» و «**روی و سوی**» هم **جناس** دارند.

وقتی هوا سردتر می‌شود، عاقبت مقداری از بخار آب متراکم

خواهد شد، به این معنی که قطرات ریزی از آب را که قابل

دیدن است، تشکیل خواهد داد. اگر این (قطرات) روی سطح

زمین باشد، ما آن‌ها را شبنم می‌نامیم. اگر نزدیک سطح زمین

باشد مه و اگر در بالا، در آسمان باشد، آن‌ها را ابر می‌نامیم.

وقتی دمای قطرات آب برای بار اول کم می‌شود، کل اندازه‌ی

آن‌ها فقط یک پنجاهم میلی‌متر است و به اندازه‌ی کافی سبک

هستند که در هوا شناور باشند. اگر هوا باز هم سردتر شود،

قطرات بزرگ‌تر می‌شوند و ممکن است به‌صورت باران ببارند.

وقتی هوا بالا می‌رود، سرد می‌شود. بنابراین وقتی هوای گرم و

مرطوب بالا رانده می‌شود احتمالاً ابرها تشکیل می‌شوند.

کوه‌ها باعث می‌شوند هوا بالا رود، از این رو مناطق کوهستانی

اغلب ابری هستند. هوا ممکن است از گرمای زیاد زمین یا با

برخورد دوجبه‌ی هوا، یکی سرد و یکی گرم و مرطوب به

طرف بالا رانده شود. هوای گرم از روی هوای سرد بالا می‌رود

که باعث سرد شدن آن و تشکیل ابر می‌شود. وقتی که ابرها

تشکیل شدند تا زمانی که هوا گرم شود یا باران ببارد (در

آسمان) باقی می‌مانند.

۱۹۷. گزینه ۳

ترجمه‌ی جمله: «میزان بخار آبی که هوا می‌تواند داشته باشد

به «**دمای هوا**» بستگی دارد.»

جمله‌ی آخر پاراگراف اول صریحاً به این موضوع اشاره می‌کند.

۱۹۸. گزینه ۱

ترجمه‌ی جمله: «بر طبق متن، قطرات آب بسیار ریز قابل

مشاهده بر روی زمین «**شبنم**» نامیده می‌شود.»

۱۹۹. گزینه ۴

ترجمه‌ی جمله: «کدام گزینه درباره‌ی ابرها صحیح نیست؟»

«وقتی هوای گرم بالای هوای سرد می‌رود، گرم‌تر می‌شود و

ابرها تشکیل می‌شوند.»

طبق جمله‌ی آخر متن هوای گرمی که بالای هوای سرد

می‌رود، سرد شده و ابرها را تشکیل می‌دهد.

۲۰۰. گزینه ۱

ترجمه‌ی جمله: «بر طبق متن، مناطق کوهستانی اغلب ابری

هستند چون که در این مناطق «**هوای گرم** از هوای سرد بالاتر

می‌رود»

سراسری انسانی

ادبیات

۲۰۱. گزینه ۳ (لغت، ادبیات فارسی ۲، فهرست واژگان)

سعایت: سخن‌چینی

۲۰۲. گزینه ۳ (لغت، ادبیات فارسی ۳، فهرست واژگان)

پنج مورد از واژه‌ها درست معنی شده‌اند و معنای سه واژه

نادرست بیان شده است که معنای **درست** آن‌ها عبارت‌اند از:

۱- **عداز**: چهره / ۲- **خریف**: پاییز / ۳- **رزمه**: بقچه

۲۱۰. گزینه ۳ (آرایه‌های ادبی، زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸ آرایه‌های ادبی صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۶۳)

مجاز بیت «د»: «فردا» مجاز از روز قیامت است.
حسن تعلیل بیت «ج»: علت پنهان شدن ماه در هنگام روز، روی نمودن معشوق دانسته شده است.

ایهام بیت «الف»: «بو» دو معنی دارد: ۱- **عطر و رایحه** ۲- **آرزو**
درج (تضمین) بیت «ب»: در مصراع دوم آیه‌ی ۳ از سوره‌ی مبارکه‌ی توحید، عیناً درج شده است.

۲۱۱. گزینه ۱ (آرایه‌های ادبی، زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

کنایه: «جان به لب رسیدن» کنایه از «آزار بسیار دیدن» است.
مجاز: «حرف» مجاز از سخن است.

حسن آمیزی: کلام شیرین / تضاد: تلخ و شیرین

۲۱۲. گزینه ۴ (زبان فارسی ۳، صفحه‌ی ۷۴)

واژه‌های مشتق: زمستانی، پرنده، رسیدن / واژه‌ی مرکب: بادگیر

واژه‌های مشتق - مرکب: روزشماری، خستگی‌ناپذیر، شوریده‌حال

۲۱۳. گزینه ۲ (زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

در گروه «آموزش هم‌زمان سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی»، «زبان» مضاف‌الیه «آموزش» است و «سه» و «فارسی» هر دو صفت «زبان» (صفت مضاف‌الیه) اولی صفت پیشین است و دومی صفت پسین.

«طرح همه‌ی مسائل»، «طرح هسته»، «مسائل» مضاف‌الیه و «همه» صفت مضاف‌الیه است.

۲۱۴. گزینه ۴ (زبان فارسی ۳، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷)

بازگردانی بیت:
امن | مقیم بزم او گشتم چون عزم او را لطف دیدم.
مسند مفعول مسند

امن | حقیر راه او گشتم تا ساق شیطان را بشکنم.
مضاف‌الیه مفعول

۲۱۵. گزینه ۳ (زبان فارسی ۳، صفحه‌ی ۴۵)

فعل این بیت «بودی» است که سه جزئی گذرا به مسند می‌باشد. بنابراین، نمی‌تواند متمم فعل داشته باشد.

گزینه‌ی «۱»: «دختر» متمم فعل «گفت» است.

گزینه‌ی «۲»: «بازار» متمم فعل «گرای» است.

گزینه‌ی «۴»: «نان» متمم فعل «می‌فروشد» است.

۲۱۶. گزینه ۱ (زبان فارسی ۳، صفحه‌ی ۱۶)

تکوازه‌ها: هر / انسان ای / اِ / پذیرا - د / آن / چه / پیغم (مخفف پیغام) / بَر / ا / وی / گفت / ه / است / ا / از / اهل / ا / شریعت /

است / ا / و / هر / انسان / ی / به / جای / آور / د / اهل / ا / طریقت / است / ا / ۳۵ تکواژ

واژه‌ها: هر / انسانی / بپذیرد / آن / چه / پیغمبر / ا / وی / گفته

است / از / اهل / ا / شریعت / است / او / هر / انسانی / به جای آورد /

اهل / ا / طریقت / است / ۲۲ تکواژ

۲۱۷. گزینه ۳ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، صفحه‌ی ۶۲)

در ابیات صورت سؤال و گزینه‌ی «۳» به این نکته اشاره شده که جایگاه حقیقی انسان بسیار والا و نزد خداوند است و نمی‌تواند در دنیا اقامت گزیند.

۲۱۸. گزینه ۴ (معنی و مفهوم، ادبیات فارسی ۲، صفحه‌ی ۱۷۵)

مفهوم بیت صورت سؤال این است که هر چیزی ارزش ذاتی خود را دارد و بالاتر بودن در ظاهر باعث بالا رفتن ارزش حقیقی نمی‌شود. ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» هم به نوعی به این مفهوم اشاره دارند. درحالی‌که مفهوم بیت گزینه‌ی «۴»، متفاوت است.

۲۱۹. گزینه ۱ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، صفحه‌ی ۱۷۹)

در ابیات صورت سؤال و گزینه‌ی «۱» شاعر می‌گوید من بصیرت دارم.

۲۲۰. گزینه ۲ (مفهوم، ادبیات فارسی ۲، صفحه‌ی ۱۳۹)

در ابیات صورت سؤال و گزینه‌ی «۲» اشاره شده که عاقبت بی‌ثمری، نابودی است.

۲۲۱. گزینه ۱ (مفهوم، پیش‌دانشگاهی، درس ۴، صفحه‌ی ۳۱)

شاعر در بیت مورد سؤال می‌گوید: علاوه بر زیبایی، نکته‌های زیادی باید در انسان باشد تا مورد قبول صاحب‌نظران و دانشمندان واقع شود که در گزینه‌ی «۱» نیز همین مفهوم وجود دارد.

۲۲۲. گزینه ۳ (مفهوم، ادبیات فارسی ۳، درس ۲۷، صفحه‌ی ۱۵۷)

مفهوم ابیات صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» تواضع و افتادگی و ترک خودپسندی است. اما بیت این گزینه به تأثیر خودشناسی در خداشناسی اشاره دارد.

۲۲۳. گزینه ۲ (مفهوم، پیش‌دانشگاهی، درس ۵، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به این مفهوم اشاره دارند که **انسان طمع‌کار**، هرگز قانع نمی‌شود، اما مضمون گزینه‌ی «۲» بیانگر **مسائل والا تر و باارزش انسانی** است.

۲۲۴. گزینه ۴ (مفهوم، پیش‌دانشگاهی، صفحه‌ی ۳۳)

ابیات صورت سؤال و گزینه‌ی «۴» به تأثیر عشق در والاگردانیدن ارزش وجودی آدمی اشاره دارند.

۲۲۵. گزینه ۱ (مفهوم، پیش‌دانشگاهی، درس ۹، صفحه‌ی ۸۷ و ۸۹)

مضمون مشترک ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» آن است که عشق هرگز پنهان نمی‌ماند، اما در بیت گزینه‌ی «۱»، عاشق، معشوق را سرزنش می‌کند و می‌گوید که به دنبال معشوقی دیگر خواهد رفت.

۹۲

سراسری انسانی

عربی

۲۲۶. گزینه ۲ (عربی ۲ و ۳، ترجمه، ترکیبی)

«أحد»: کسی / «لم یکن یظن»: گمان نمی‌کرد / «أكون صبوراً»:

صبور باشم / «هكذا»: این چنین / «أمام»: مقابل / «متاعب

الدنیا»: سختی‌های دنیا

روش آسان پاسخ‌گویی: با توجه به ترکیب «متاعب الدنیا»

گزینه‌های دیگر حذف می‌شوند.